

**Základní škola a Základní umělecká škola Petřvald
Školní 246,
příspěvková organizace**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ**

ŠKOLA PRO ŽIVOT

Garant ŠVP:
Koordinátor ZUŠ:

Ing. Zdeňka Kozlovská (ředitelka školy)
Šárka Podobová

OBSAH

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
2. 1 Počet oborů, velikost	4
2. 2 Historie školy, současnost	4
2. 3 Charakteristika pedagogického sboru	5
2. 4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	5
2. 5 Vybavení školy a její podmínky	5
3. Zaměření školy a její vize	6
3. 1 Zaměření školy	6
3. 2 Vize školy	6
4. Výchovné a vzdělávací strategie	7
5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů	8
5. 1 Všeobecné poznámky k organizaci výuky v uměleckých oborech	8
5. 2 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	9
5. 2. 1 Studijní zaměření Přípravné studium I	10
5. 2. 2 Studijní zaměření Přípravné studium II	12
5. 2. 3 Studijní zaměření Hra na klavír	13
5. 2. 4 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje	22
5. 2. 5 Studijní zaměření Hra na housle	28
5. 2. 6 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	35
5. 2. 7 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	43
5. 2. 8 Studijní zaměření Hra na klarinet	50
5. 2. 9 Studijní zaměření Hra na saxofon	56
5. 2. 10 Studijní zaměření Hra na fagot	62
5. 2. 11 Studijní zaměření Hra na trubku	68
5. 2. 12 Studijní zaměření Hra na pozoun	74
5. 2. 13 Studijní zaměření Hra na kytaru	80
5. 2. 14 Studijní zaměření Sólový zpěv	88
5. 2. 15 Studijní zaměření Sborový zpěv	96
5. 2. 16 Studijní zaměření Hra na akordeon	102
5. 2. 17 Vyučovací předmět Hudební nauka	109
5. 2. 18 Vyučovací předmět Souborová hra	112
5. 3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	114
5. 3. 1 Přípravné studium	114
5. 3. 2 Studijní zaměření Výtvarná tvorba	115
5. 4 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	119
5. 4. 1 Přípravné studium	120
5. 4. 2 Studijní zaměření Taneční tvorba	121
6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	128
7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	129
8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	130
8. 1 Zásady a způsob hodnocení žáků	130
8. 2 Vlastní hodnocení školy	132

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Předkladatel: Základní škola a Základní umělecká škola Petřvald Školní 246,
příspěvková organizace
adresa školy: Školní 246, Petřvald, 735 41
IČO: 73184985
ředitelka: Ing. Zdeňka Kozlovská
telefon: 596542936
e- mail: zsazuspetrvald@seznam.cz
www: www.zsazuspetrvald.cz

Místo poskytovaného

vzdělávání: Základní umělecká škola
adresa: Závodní 822, Petřvald, 735 41
telefon: 596541373
e- mail: zuspet@seznam.cz

Zřizovatel školy: Město Petřvald
adresa úřadu: Město Petřvald, nám. Gen. Vicherka 2511,
735 41 Petřvald
Kontakty: vedoucí Odboru školství, kultury a tělovýchovy
Mgr. Michal Janeček
telefon: 596542928
e-mail: janecek@petrvald-mesto.cz

Č. j. 650/2023

Platnost dokumentu

ŠVP projednán na pedagogické radě: 21. června 2023
Platnosti a účinnosti: 1. září 2023

Razítko školy:

Ing. Zdeňka Kozlovská
ředitelka Základní školy a Základní umělecké školy
Petřvald Školní 246, příspěvková organizace

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola sídlí ve druhém patře velké historické budovy Masarykovy školy na ulici Závodní. V budově zároveň probíhá výuka prvního stupně ZŠ a školní družina. Dále je zde umístěna mateřská škola a jídelna. Tato kombinace v mnohých ohledech umožňuje rychlou komunikaci a účinnou spolupráci.

2. 1 Počet oborů, velikost

Ve škole jsou zřízeny tři umělecké obory: hudební, výtvarný, taneční.
Celková kapacita školy je 230 žáků.

Naše škola je centrem uměleckého školství v Petřvaldě. Jejím posláním je rozvíjet a kultivovat osobnost dětí po umělecké i lidské stránce. Soustavnou uměleckou činností v nich pěstujeme pracovní návyky a morální vlastnosti, které spoluutvářejí jejich pozitivní hodnotovou orientaci.

2. 2 Historie školy, současnost

Tradice hudebního vzdělávání mládeže v Petřvaldě byla zahájena založením hudební a pěvecké školy Matice slezské v Petřvaldě ve školním roce 1932/1933.

Jejím zakladatelem a prvním ředitelem se stal zdejší učitel pan František Cimmer, který měl velký podíl na rozvoji hudební osvěty. Založil a vedl dětský smíšený sbor. V hudební škole se vyučovalo zpěvu, hře na klavír a na housle. V této podobě existovala škola až do roku 1938. Činnost školy přerušila válečná léta 1939-1945, ale hned po osvobození došlo k obnovení existence této školy.

Škola se mnohokrát stěhovala a často se vyučovalo v nevyhovujících podmínkách, až konečně našla své trvalé místo v budově Masarykovy školy. Od školního roku 1971/1972 se změnilo sídlo vedení hudební školy. Z petřvaldské hudební školy se stala pobočka a z pobočky v Rychvaldu kmenová škola.

V souvislosti s politickými změnami v roce 1989 došlo také ke změnám zasahujícím do organizace obou škol. Bylo dohodnuto, že se obě lidové školy umění osamostatní. Velkým úsilím pedagogického sboru, veřejnosti a tehdejšího městského národního výboru v Petřvaldě získala škola k 1. 9. 1990 samostatnost. V roce 1995 přešla škola jako mnoho jiných škol do právní subjektivity. V dubnu 1998 v souvislosti s oslavami 65. výročí založení hudebního školství v Petřvaldě, byl škole propůjčen MŠMT ČR čestný název Základní umělecká škola Bohumila Kulínského po petřvaldském rodákovi doc. Dr. Bohumilu Kulínském, sbormistru a zakladateli dětského sboru Bambini di Praga. Od 1. ledna 2008 byla ZUŠ připojena k Základní škole v Petřvaldě a vznikla nová příspěvková organizace řízená Městem Petřvald, která nese název Základní škola a Základní umělecká škola Petřvald Školní 246, příspěvková organizace.

2. 3 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole vyučuje plně kvalifikovaný pedagogický sbor, který přímo podléhá vedoucí učitelce a koordinátorce pro základní umělecké vzdělávání. Odborným zaměřením i počtem učitelů pokrývá pedagogický sbor nabídku vzdělávání ve zmíněných oborech a studijních zaměřeních. Učitelé se pravidelně dále vzdělávají. Vedoucí učitelka s koordinátorkou jsou v přímém kontaktu v jednáních s ředitelkou školy a její zástupkyní.

2. 4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Dlouhodobé projekty: výchovné koncerty pro děti MŠ, žáky ZŠ i rodiče
slavnostní závěrečné koncerty v Kulturním domě Petřvald,
na kterých vystupují bývalí absolventi školy nebo jiné
umělecké osobnosti

Škola úzce spolupracuje především s místními organizacemi: MŠ, ZŠ a Klubem důchodců v Petřvaldě, se Sdružením rodičů při ZUŠ v Petřvaldě, dále s Janáčkovou konzervatoří v Ostravě a s Městským úřadem v Petřvaldě. Pohotově reaguje na požadavky zřizovatele a široké veřejnosti.

2. 5 Vybavení školy a její podmínky

ZUŠ se nachází na ulici Závodní v historické budově školy postavené v letech 1923 až 1925, která užívá název Masarykova škola a zaujímá celé 2. podlaží. Současně zde sídlí 1. stupeň ZŠ, školní družina, jídelna a mateřská škola. Budova je v majetku zřizovatele Města Petřvaldu.

K vyučovacímu procesu jsou účelně využívány všechny prostory, tj. učebny pro individuální a nástrojovou výuku a zpěv (6 učeben), odborné učebny pro výtvarný a taneční obor a učebna pro kolektivní výuku v hudebním oboru a koncertní sál. Každý vyučující má k dispozici svou třídu. Učitelé s nízkými úvazky se dělí o třídy.

Škola je vybavena hudebními nástroji, technickými a didaktickými pomůckami. V roce 2008 byl zmodernizován koncertní sál. Učebna výtvarného oboru byla v roce 2011 vybavena novými pracovními stoly a židlemi a je zde vypalovací pe umístěna v samostatné místnosti. Postupně probíhá modernizace nábytku i v dalších třídách. Kromě učebny výtvarného oboru, jsou ve všech třídách klavíry (celkem 12 nástrojů). Taneční sál byl v minulosti vybudován z velké učebny, ve které byla ponechána původní podlaha opatřená zdravotně nezávadným nátěrem. Na dvou stěnách jsou umístěna zrcadla a tyče. Třída je vybavena gymnastickým kobercem.

Škola má připojení k internetu a je vybavena počítači a notebooky. K dispozici je kopírovací technika a tiskárna. Nachází se zde učitelská knihovna, která je doplňována podle finančních možností novým materiálem. Žáci si odkládají oděv a obuv do šatny s vrátnicí umístěné v přízemí budovy.

Škola disponuje základním inventářem hudebních nástrojů, z nichž některé zapůjčuje žákům na nezbytně nutnou dobu. Prostorově i vybavením poskytuje škola žákům patřičné materiální zázemí.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3. 1 Zaměření školy

Reagujeme na současné trendy s moderními přístupy a požadavky žáků a veřejnosti nejen v individuální výuce, ale i v komorních seskupeních (dua, tria) a nástrojových doprovodů z řad žáků.

Žáci hudebního oboru pravidelně vystupují v sále školy na žákovských, vánočních, výchovných koncertech a třídních předehrávkách. Ti nejlepší reprezentují školu na soutěžích a podílejí se na řadě dalších kulturních akcí.

Žáci výtvarného oboru každoročně vystavují své práce především v prostorách školy a při významných příležitostech v Petřvaldě.

Žáci tanečního oboru představují své umění na koncertech v sále školy i mimo školu.

Při škole působí komorní seskupení a dětský pěvecký sbor..

Žáci všech tří oborů pak představují své umění na společném Závěrečném koncertě v Kulturním domě v Petřvaldě.

Prosazujeme vzájemnou spolupráci všech tří oborů.

3. 2 Vize školy

Cíle uměleckého vzdělávání naší školy:

- udržovat a rozvíjet tradice dobrých vztahů mezi žáky, rodiči a veřejností (důvěra, tolerantnost, bezpečné prostředí)
- vychovávat kulturní generaci, která se bude nadále podílet na kulturním dění v regionu
- připravovat žáky nejen pro dráhu uměleckou, ale především poskytnout základy uměleckého vzdělávání širšímu okruhu zájemců o toto studium

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Na úrovni školy uplatňují učitelé níže uvedené společné postupy:

- využíváme různé příležitosti k motivování žáků k celoživotnímu učení, učitel jde žákům příkladem, sám se neustále vzdělává
- vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru na umělecké dílo, žákův názor respektujeme
- snažíme se přistupovat ke každému žákovi individuálně (též v tanečním i výtvarném oboru), metody a formy práce přizpůsobujeme věku, fyzickým dispozicím a rozumové vyspělosti žáka
- individuálním přístupem k žákům a pozitivním hodnocením zvyšujeme jejich šanci prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení a srovnávání s výkony jiných žáků, mají možnost prezentovat výsledky své práce na veřejnosti
- žákům vysvětlujeme nutnost domácí přípravy, vedeme je k samostatnému studiu
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel vystupování, chování, používání učebních pomůcek, vhodnému odívání pro určitou situaci
- vedeme žáky k ohleduplnosti, úctě a slušnosti při jednání s druhými lidmi a také k uvědomění si svých práv a povinností
- diskutujeme s žáky o vhodném výběru pracovních postupů ve vyučování i v domácí přípravě, kontrolujeme zpětnou vazbu
- slovním hodnocením, pochvalou a možností veřejného vystupování motivujeme žáky k lepším výkonům, učíme je zvládat tlak
- zapojujeme žáky do kolektivní výuky, v níž se učí odpovědnosti za společné dílo, domácí přípravu, ale i pomoci jeden druhému a vychutnat radost z úspěchu
- informujeme žáky i rodiče o aktuální nabídce kulturních akcí a doporučujeme jejich návštěvu
- nabízíme rodičům možnost účastnit se výuky jejich dítěte
- umožňujeme žákům umělecky a kulturně reprezentovat školu, a tím se aktivně zapojovat do dění ve městě i v regionu
- pořádáme pro žáky návštěvy kulturních akcí (divadelní a baletní představení, výstavy), tím pěstujeme u žáků úctu ke kulturnímu dědictví, k národním tradicím
- po návštěvě kulturní akce vybízíme žáky k demokratickému vyjádření vlastního názoru a jeho obhajobě

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5. 1 Všeobecné poznámky k organizaci výuky v uměleckých předmětech:

Výuka probíhá ve dvou formách – individuální a kolektivní. Předměty a jejich forma výuky jsou uvedeny v charakteristice jednotlivých studijních zaměření.

Kritéria pro zařazování žáků do stupňů vzdělávání a do ročníků

- do **přípravného studia** jsou zařazováni žáci ve věku od 5 let
- do **I. stupně studia** jsou zařazováni žáci ve věku od 7 let
- do **II. stupně studia** jsou zařazováni žáci od 14 let
- **Studium pro dospělé**

Do přípravného studia jsou přijímáni uchazeči, kteří prokáží předpoklady ke vzdělání.

Začne-li žák docházku do II. stupně studia bez předchozího absolvování I. stupně, začíná plnit školní výstupy I. stupně.

Pro tyto žáky organizuje škola **přípravné studium II. stupně** ke vzdělávání, které má jeden ročník v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně výuky hry na nástroj, kde získává také znalosti z hudební teorie. Vzdělávací obsah stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků.

Žák může ve výjimečných případech postoupit do vyššího ročníku v pololetí na základě komisionální zkoušky.

Přihlásí-li se ke studiu žák starší než je spodní limit uvedený v předchozích bodech, je zařazen do ročníku odpovídajícímu jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě komisionální zkoušky.

Přejde-li žák v průběhu studia na jiný nástroj, začíná plnit osnovy daného nástroje od ročníku, který odpovídá jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě komisionální zkoušky.

Oba stupně základního studia jsou ukončeny závěrečnou zkouškou, která má formu veřejného či interního absolventského koncertu, účasti na výstavě, přehlídce, závěrečné hodnotící práce nebo komisionální zkoušky a žákovi je vydáno závěrečné vysvědčení.

Studium pro dospělé:

Je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově přichozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let. V rámci studia pro dospělé dochází k dalšímu rozvoji dovedností a znalostí v oblasti umělecké interpretace a tvorby v souladu s koncepcí celoživotního vzdělávání. Obsah vzdělávání a očekávané výstupy se určují v návaznosti na individuální vzdělávací potřeby daného zájemce o vzdělávání a je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem. Úplata za vzdělávání žáků studujících ve studiu pro dospělé je v souladu s Vyhláškou o základním uměleckém vzdělávání v platném znění.

Vzdělávací obsah pro SPD není součástí ŠVP. Má nejvýše 4 ročníky. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem II. stupně.

5. 2 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Hudební obor je na ZUŠ Petřvald početně nejvíce zastoupen. Organizačně je rozdělen do pěti oddělení:

- oddělení klávesových nástrojů (zahrnuje hru na klavír, EKN a akordeon)
- oddělení dechových nástrojů (zahrnuje hru na zobcovou, příčnou flétnu a saxofon)
- oddělení strunných nástrojů (zahrnuje hru na kytaru a smyčcové nástroje)
- pěvecké oddělení (zahrnuje sólový a sborový zpěv)
- oddělení teoretických předmětů (zahrnuje výuku hudební teorie)

Výuka v hudebním oboru zahrnuje jako povinnou součást předmět **Hudební nauka**, která je realizována formou kolektivní výuky a minimálně jeden předmět z nabídky povinně volitelných předmětů.

Vzdělávací obsah předmětu **Hudební nauka** je uveden pod kapitolou 5. 2. 17. Studium hudebního oboru bez absolvování předmětu hudební nauka není možné. Ředitelka školy může v odůvodněných případech a z jiných závažných důvodů výjimečně uvolnit žáka z pravidelné docházky do předmětu Hudební nauka.

Vzdělávací obsah předmětu **Souborová hra** je uveden pod kapitolou 5. 2. 18. Výuku mohou navštěvovat současně žáci I. i II. stupně základního studia.

Součástí studia v hudebním oboru jsou rovněž veřejné produkce žáků ve formě koncertů a veřejných vystoupení.

Cílem vzdělávání v hudebním oboru je rozvíjet žákovy individuální schopnosti a dispozice tak, aby byl schopen samostatné hudební produkce v absolvovaném předmětu, získal vztah k hudbě jako pozitivní hodnotě, která formuje jeho osobnost, měl zájem prohlubovat své vnímání kultury ve všech jejích podobách a v případě zájmu a talentu se uplatnit jako profesionální hudebník.

5. 2. 1 Studijní zaměření Přípravné studium I

Studijní zaměření Přípravné studium I se uskutečňuje před I. stupněm základního studia a je určen žákům od 5 let. Přípravné studium má několik variant: A, B, C. Pro každé dítě bude zvolena ta varianta, která odpovídá jeho schopnostem (tělesné i psychické dispozice). Vyučovací předměty Přípravná hudební výchova, Přípravný sborový zpěv, Přípravná taneční výchova a Přípravná výtvarná výchova probíhají kolektivně.

Charakteristika předmětu **Přípravná hudební výchova**

V přípravné hudební výchově se hravou formou podchycuje zájem dětí o hudbu, ověřují a upevňují se předpoklady o další studium. Na základě daných předpokladů se soustavně rozvíjí hudební schopnosti, návyky a dovednosti. Cíleně se aktivizuje a podněcuje tvořivost dětí v základních činnostech pěveckých, instrumentálních, pohybových i poslechových. Zjišťuje se oprávněnost volby hlavního předmětu podle osobitých vloh a fyziologických dispozic žáků.

Učební plán A

jednoleté přípravné studium – kolektivní forma výuky s výukou hry na nástroj nebo sólový zpěv

Předmět	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv 1)	-	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Tato varianta je určena dětem, které na začátku školního roku nemají zvolený nástroj.
V prvním pololetí navštěvují kolektivní výuku, ve druhém pololetí je Přípravná hudební výchova rozdělena na kolektivní výuku v rozsahu 1 hodiny týdně a druhá hodina je věnována skupinové výuce hry na nástroj nebo sólovému zpěvu.
2. Vzdělávací obsah předmětu Přípravná hudební výchova může být realizován i v rámci předmětu Přípravný pěvecký sbor.

Učební plán B

jednoleté nebo dvouleté přípravné studium – kolektivní forma výuky se zaměřením na nástrojovou hru spojená s výukou hry na nástroj nebo sólový zpěv

Ročník	1. pololetí 1. r.	2. pololetí 1. r.	1. pololetí 2. r.	2. pololetí 2. r.
Přípravná hudební výchova	1	1	1	1
Příprava ke hře na nástroj nebo Sólový zpěv	-	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Tato varianta je určena dětem, které mají na začátku školního roku zvolený nástroj. Tyto děti jsou vyučovány v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně (1 hodina kolektivní výuky Přípravné hudební výchovy a 1 hodina individuální nebo skupinové výuky hry na hudební nástroj nebo Sólového zpěvu).
2. Vzdělávací obsah předmětu Přípravná hudební výchova může být realizován i v rámci předmětu Přípravný pěvecký sbor.

Učební plán C

jednoleté nebo dvouleté přípravné studium – kolektivní forma výuky se zaměřením na sborový zpěv

Předmět / Ročník	1.	2.
Přípravný sborový zpěv	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova

Žák:

- intonuje jednoduché lidové písně
- rozlišuje základní vyjadřovací prostředky hudby: vesele-smutně, rychle-pomalou, silně-slabě
- je schopen zapamatovat si a reprodukovat krátký rytmický nebo melodický úryvek
- hrou na tělo dokáže znázornit rytmus nebo melodii jednoduchého říkadla
- je schopen propojit rytmické, pěvecké a pohybové dovednosti
- používá Orffův instrumentář
- orientuje se v základních hudebních pojmech: zvuk, tón, nota, notová osnova, takt, taktová čára, houslový klíč, hudební abeceda, noty a pomlky čtvrtě, půlová, celá

Vyučovací předmět: Příprava ke hře na hudební nástroj

Žák:

- používá základní nástrojové nebo pěvecké dovednosti (rozumí základům správného držení těla a nástroje, základům techniky správného dýchání, základům tvoření tónu a čisté intonace)
- hraje nebo zpívá jednoduché lidové písně podle sluchu
- rozliší základní rytmické hodnoty

Charakteristika a vzdělávací obsah předmětu Příprava ke hře na nástroj, sólovému a sborovému zpěvu je více rozpracována v jednotlivých studijních zaměřeních.

Tabulace učebních plánů a vzdělávací obsah Přípravného studia Výtvarného oboru je uvedena pod kapitolou 5. 3. 1.

Tabulace učebních plánů a vzdělávací obsah Přípravného studia Tanečního oboru je uvedena pod kapitolou 5. 4. 1.

5. 2. 2 Studijní zaměření Přípravné studium II

Studijní zaměření Přípravné studium II je určeno žákům, kteří zahájili II. stupeň základního studia bez absolvování I. stupně základního studia

Učební plán

Předmět /Ročník	I.
Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- popíše nástroj
- vyjmenuje základní stavební prvky zpěvu a předvede je
- používá základní technické a výrazové návyky a dovednosti
- používá základní harmonické funkce
- zahraje nebo zazpívá skladbu přiměřené obtížnosti

Při tvorbě individuálních studijních plánů se vychází z individuálních dispozic, schopností a předpokládaného vývoje každého žáka.

5. 2. 3 Studijní zaměření Hra na klavír

Charakteristika:

Klavír je nástroj, jehož výuku může dítě zahájit již v raném věku za předpokladu, že jsou k instrumentální hře vytvořeny základní podmínky fyziologické a psychické. Předností nástroje je jeho počáteční snadné ovládání. Již v prvních hodinách jsou děti schopny realizovat nejjednodušší říkadla a písně, při nichž se řídí sluchem. Prostřednictvím hry na klavír pak žáci rozvíjejí hudební vlohy, získávají odborné znalosti, rozvíjejí paměť logickou, hmatovou, sluchovou i fotografickou. Učí se koncentraci a sebeovládání. To vše nejen ve hře sólové, ale i kolektivní, ve které mohou zejména starší žáci využít možnosti hry na dva klavíry nebo kombinaci klavíru s elektronickými klávesami, jimiž jsou třídy vybaveny. Tato forma studia pak vyžaduje u žáků týmovou spolupráci, vzájemnou toleranci, pomoc jeden druhému a jejich zodpovědnost v pravidelné domácí přípravě.

Učební plán

		I. stupeň						II. stupeň				
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na klavír		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNĚ VOLITELNÉ	Čtyřruční hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů. Na návrh třídního učitele mohou povinně volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více povinně volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat základní části nástroje
- zvládá orientaci na klávesnici
- zahraje jednoduchá říkadla nebo lidové písně s doprovodem dudácké kvinty
- dokáže hrát úhozy portamento, staccato, legato
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- používá základní hudební pojmy (zvuk, tón, nota, notová osnova, houslový klíč)
- pohybem znázorní melodii stoupající -klesající, tempo
- s použitím Orffova instrumentáře reprodukuje rytmus písně, melodie
- při poslechu písní hraných učitelem určí jejich charakter: pochodová, k běhu, veselá, smutná
- hraje s učitelem tří a čtyřruční písně

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na klavír

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- sedí přirozeně a správně u nástroje
- uvolněnými pažemi dokáže vytvořit znělý tón
- zvládá úhozy portamento, staccato i legato při hře jednotlivých tónů i dvojhmatů (sluchová sebekontrola)
- ovládá základní motorickou koordinaci obou paží
- podkládá palec a překládá prsty jako přípravu ke hře stupnic
- orientuje se v notovém zápise v houslovém klíči v rozsahu g-g2
- užívá základní rytmické hodnoty (noty a pomlky celá, půlová s tečkou, půlová, čtvrtě, osminová)
- používá základní dynamická a tempová označení
- rozliší charakter a náladu melodie
- dle schopností zahraje jednoduchou skladbičku z paměti
- na základě sluchové představy zvládá elementární improvizaci (lidové písně s doprovodem T, D, S)
- zahraje z listu jednoduchou melodii v pěti prstové poloze zvlášť
- je schopen zahrát čtyřruční skladbičku unisono s učitelem nebo starším spolužákem jako přípravu ke čtyřruční hře

2. ročník

Žák

- uvědoměle realizuje hru základních druhů úhozů
- rozlišuje melodii a doprovod
- pozorně realizuje rytmickou složku studovaných skladeb (obtížnost přiměřená věku)

- čte a reprodukuje notový zápis v houslovém klíči v širším notovém rozsahu (pomocné linky) a v basovém klíči
- při interpretaci skladeb z not nebo z paměti používá základní výrazové prostředky (dynamika, akcent, tempo)
- kontroluje uvolnění hracího aparátu a intonační čistotu tónu
- hraje stupnice durové do 4 křížků a 1 bé a k nim odpovídající akordy s obraty zvlášť
- podle návodu učitele a v rámci svých fyzických dispozic (tj. délka nohou) používá jednoduchou pedalizaci
- hraje skladby různého charakteru (ukolébavka, pochod, tanec)
- zvládá doprovod k lidovým písním s použitím harmonických funkcí T, S, D)
- hraje z listu unisono

3. ročník

Žák

- disponuje základní představou o rozdílnostech hudební řeči v různých slohových obdobích (zejména klasicismu a instruktivní literatura 20. století)
- vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit elementárními výrazovými prostředky (agogikou, tempem, dynamikou)
- používá základní technické prvky (úhozovou a prstovou techniku na základní úrovni) a pedalizaci dle návodu pedagoga nebo grafického záznamu
- sluchem rozliší tónorod akordů dur a moll
- zvládá hru melodických ozdob: příraz, nátryl a intervalů
- hraje stupnice durové i mollové do 4 křížků a 4 bé přes dvě oktávy a k nim odpovídající kvintakord s obraty dohromady v úhozech rozloženě, staccato, tenuto
- zahrane jednoduchou skladbu z paměti
- využívá základní harmonické funkce při improvizované hře písní a jednoduchých melodií
- dokáže z listu zahrát jednoduchou melodii v pěti prstové poloze s doprovodem v druhé ruce
- je schopen veřejného vystoupení
- kontroluje své chování a oblékání

4. ročník

Žák

- s pomocí učitele elementárními prostředky analyzuje stavbu skladby, vnímá logiku hudební řeči (kontrasty v dynamice, rytmu, harmonii)
- analytické poznatky využívá při pamětním výcviku
- hraje kratší sólové skladby různých žánrů a stylů, z nichž některé provede veřejně
- samostatně nastuduje jednoduchou skladbu nebo píseň
- sluchem kontroluje vlastní interpretaci skladeb a čistotu pedalizace podle návodu pedagoga
- zvládá hru melodických ozdob (trylek, obal)

- hraje stupnice durové a mollové přes dvě oktávy dohromady rovně s akordy a obraty, sluchem kontroluje zvukovou vyrovnanost tónů
- používá dynamiku, tempová a výrazová rozlišení, dodržuje při hře základní frázování
- zvládá hru počátečního vícehlasu
- zahraje jednoduchý improvizovaný doprovod k písničkám nebo melodiím a dokáže použít transpozici
- hraje z listu skladby jednoduché faktury

5. ročník

Žák

- je schopen soustředit se ve výuce, citlivě reagovat na zpěvnost a intonační čistotu tónu, frázování a kantilénu
- na základě sluchové sebekontroly používá citlivější odstínění dynamiky a pedalizaci
- zvládá základy polyfonní hry a tvoření plastického tónu
- zhodnotí vlastní produkci ve vyučování
- ve spolupráci s učitelem navrhne postup nácviku studované skladby
- hraje stupnice durové i mollové přes 4 oktávy, akordy, obraty a technická cvičení, používá enharmonickou záměnu tónů
- podle svých fyzických dispozic zahraje čtyřhlasý akord
- hraje skladby různých stylů a žánrů
- vytvoří doprovod k písničkám (umělým nebo lidovým) s použitím T, D, S a obrátů v dur i moll
- zvládá hru z listu na úrovni 1. ročníku

6. ročník

Žák

- hraje stupnice paralelní, stejnojmenné a chromatickou v rychlejším tempu, k nim příslušný čtyřhlasý akord dohromady a technická cvičení
- dodržuje základní ornamentiku, vhodnou artikulaci a frázování a důsledně uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- rozlišuje hlavní zásady interpretace různých stylů a žánrů
- dokáže určit klíčová místa hraných skladeb a jim odpovídající dynamiku, tempo a pedalizaci
- navrhne způsob nácviku probraného učiva a zhodnotit svůj výkon
- aktivně poslouchá hudbu dle vlastního výběru a v diskusi s učitelem či spolužáky posoudí kvalitu jejího provedení
- hraje z listu snadné skladby snadné sazby na úrovni 2. ročníku
- je schopen pódiového vystoupení

7. ročník

Žák

- zvládá hru stupnic v rychlejších tempech přes 4 oktávy, hru 4hlasých akordů dohromady včetně D7 a obrátů, technická cvičení a etudy

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního výběru, po technické a výrazové stránce využívá tempová rozlišení, dynamická označení, agogiku, pedalizaci, disponuje kultivovaným tónem
- při interpretaci skladeb různých stylových období prakticky propojuje pianistické dovednosti získané v průběhu studia, volí a uplatňuje vlastní projev
- samostatně nastuduje a analyzuje přiměřeně obtížnou skladbu
- vyhledá potřebné informace o důležitých pojmech, autorech, dějinách hudby s použitím domácí počítačové techniky nebo jiných zdrojů
- dokáže využít podle stupně své technické vyspělosti zvukových možností nástroje, sluchem kontroluje vlastní interpretaci skladby ve vyučování, zhodnotí sebekriticky její výsledek
- v improvizovaných doprovodech využívá transpozice a zkušenosti z doprovodů k písním
- zahraje z listu skladbičku na úrovni 2. až 3. ročníku
- aktivně se účastní čtyřruční nebo komorní hry
- ukončí studium prvního stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- zvládá základní pianistické návyky, popíše základní části nástroje
- zvládá motoriku obou paží, jimiž dokáže vytvořit znělý tón
- realizuje hru základních druhů úhozů (portamento, staccato, legato)
- zvládá hru v základních dynamických odstínech (p, mf, f)
- orientuje se na klávesnici a v notovém zápise houslového klíče
- používá základní rytmické hodnoty (nota celá, půlová, čtvrt'ová, osminová a příslušné pomlky)
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu instruktivního charakteru
- zahraje jednodušší píseň podle sluchu s doprovodem dudácké kvinty
- realizuje hru z listu unisono v pěti prstové poloze
- hraje s učitelem čtyřručně jednoduché melodie
- zajímá se o kulturní dění ve svém regionu

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na klavír

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- dokáže plynule navázat na teoretické znalosti a praktické dovednosti získané na prvním stupni základního studia
- hraje stupnice, akordy a technická cvičení v rychlejších tempech a zároveň vědomě kontroluje zvukovou vyrovnanost tónů i tempa

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá hru z paměti u skladeb určených k veřejnému vystoupení, dodržuje přitom prvky stylovosti (agogiky, dynamiky, pedalizace)
- podílí se na výběru klavírního repertoáru různých žánrů a stylů
- poslouchá nahrávky českých i světových interpretů
- zahraje z listu skladbičku na úrovni 3. ročníku
- je schopen kriticky zhodnotit výsledek vlastní interpretace ve vyučování
- podle svých možností se aktivně účastní kulturního života ve svém regionu veřejným vystupováním i návštěvou kulturních akcí

2. ročník

Žák

- promyšleně přistupuje k samostatnému nácviku stupnic, akordů, technických cvičení, etud a přednesových skladeb, dokáže využít vlastní interpretační schopnosti i teoretické zkušenosti
- na své intelektuální úrovni řeší obtížná místa, navrhne způsob nácviku
- je schopen zahrát delší skladbu z paměti a uvědoměle vnímat její obsah a formu
- podílí se na výběru skladeb různých národů a stylových epoch včetně autorů soudobých
- prostřednictvím multimédií vyhledá informace o své hrané skladbě, autorovi nebo dějinném vývoji
- vědomě uplatňuje sluchovou sebekontrolu při hře z listu
- aktivně se účastní veřejného života, své názory zřetelně formuluje
- veřejně vystupuje

3. ročník

Žák

- zvládá hru všech stupnic a akordů kombinovaně, technických cvičení a etud
- je schopen spontánního hudebního projevu podloženého pamětní hrou při zachování složek výrazových i technických
- samostatně vybere a nastuduje repertoár různých stylů a žánrů, při jejich interpretaci systematicky uplatňuje sluchovou sebekontrolu, dokáže sebekriticky zhodnotit jejich výsledek
- samostatně analyzuje vybranou skladbu, dokáže pochopit autorův záměr, určí a technicky vyřeší klíčová místa
- efektivně využívá dovedností hry z listu při studiu nových skladeb
- prostřednictvím multimédií nebo jiných zdrojů zpracuje podle svých časových možností informace teoretické i poslechové a v dialogu zřetelně formuluje svůj názor, který dokáže obhájit
- veřejně vystupuje

4. ročník

Žák

- využívá svých zkušeností a hudebně teoretických vědomostí a dovedností k interpretaci skladeb a k vyjádření svých představ a pocitů

- samostatně vybírá a volí vhodný repertoár podle svého zájmu, s ním je schopen pohotově veřejně vystupovat při školních i mimoškolních příležitostech
- vybraný repertoár zahraje z paměti, promyšleně vyřeší klíčová obtížná místa, volí správné způsoby nácvičení a své zkušenosti a představy o výrazu, harmonii, formě a obsahu díla jasně formuluje a přesvědčivě obhájí
- s přehledem uvede příklady skladeb významných světových a českých autorů různých stylových období a žánrů
- hraje z listu jednodušší skladby s použitím dynamiky a pedalizace
- je veřejně činný ve hře sólové, čtyřruční nebo komorní, v nichž se profiluje podle svého zájmu a preferencí
- dokáže provázet všechny poznatky nabyté během studia a využít je k budoucí seberealizaci v osobním a kulturním životě
- ukončí studium veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Čtyřruční hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti čtyřruční hry s učitelem nebo spolužákem
- přizpůsobivě reaguje na pokyny učitele
- pracuje s výrazy primo, second, předejhra, mezihra, dohra
- využívá základní znalosti a dovednosti ze hry sólové (dynamiku, tempo)
- je schopen začít a ukončit čtyřruční hru současně se spolužákem vyžaduje-li to notový zápis
- hraje střídavě oba party ve spojení se čtením notového zápisu v houslovém a v basovém klíči na přiměřené technické úrovni
- používá základní dynamiku a pedalizaci

5. ročník

Žák

- používá dynamiku a pedalizaci širšího rozsahu, vnímá spoluhráče
- je schopen sluchové sebekontroly
- vizuálně i sluchově zvládá hru v notovém zápisu -pokračování ve hře od označených taktů
- je schopen pódiového vystoupení

6. ročník

Žák

- je schopen souhry s ostatními hráči dle dohodnutých pravidel, dodržuje nástupy a ukončení hry, respektuje spoluhráče
- hraje čtyřručně skladby různých stylů a žánrů
- dodržuje dynamiku, rytmus, pedalizaci
- podle svých možností hraje ve větších skupinách (souhra různých nástrojů nebo na dva klavíry)
- dokáže zahrát jednodušší doprovod, poslouchá hru sólisty a přizpůsobí se mu

7. ročník

Žák

- zvládá zahrát složitější skladby různých stylových období
- projevuje tolerantnost k méně zdatným nebo mladším spolužákům, nabízí pomoc při řešení studované skladby
- dokáže realisticky zhodnotit výsledek společné práce, respektuje názor ostatních spoluhráčů
- samostatně nastuduje svůj part, navrhne způsob nácviku
- v rámci seberealizace poslouchá hudbu různých stylů a žánrů s přihlédnutím ke svému zaměření a vyjádří svůj názor na její provedení
- hraje doprovody k jiným nástrojům nebo zpěvu sólovému nebo sborovému
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- samostatně nastuduje klavírní čtyřruční part skladeb dle vlastního výběru a zaměření a po dohodě s učitelem a spolužáky
- hraje čtyřručně nebo na dva klavíry dle individuálních schopností a časových možností skladby různých stylů a žánrů delších forem včetně úprav za účelem rozšíření poznání klavírní literatury
- dokáže zařadit autora do patřičného období
- doprovází jiné nástroje nebo zpěv
- veřejně vystupuje

2. ročník

Žák

- provádí analýzu studovaného repertoáru, určí obtížná klíčová místa a navrhne způsob nácviku
- uvědoměle uplatňuje sluchovou kontrolu všech hráčů ve skupině
- při hře kolektivní i doprovodné dodržuje čistotu tónu, pedalizaci, agogiku apod.
- je schopen zhodnotit výsledek společné interpretace všech zúčastněných hráčů

3. ročník

Žák

- aktivně poslouchá ansámblovou hudbu podle svého zaměření, formuluje svůj názor a přijímá názory spoluhráčů
- citlivě doprovází různé nástroje, sólový nebo sborový zpěv
- je schopen pohotově reagovat na nepředvídané změny při souhře
- pomáhá mladším spolužákům řešit technické problémy
- spolupracuje s ostatními hráči, veřejně účinkuje

4. ročník

Žák

- pozorně kontroluje při souhře kvalitu a čistotu tónu, pedalizaci, stylovost a plynulost hry, celkový hudební projev a dodržuje předepsané tempo
- cílevědomě používá sluchovou sebekontrolu při hře ve všech složkách hudebních aktivit (čtyřruční hře, hře z listu, doprovodu)
- aktivně poslouchá hudbu dle svého zaměření, v dialogu respektuje názor ostatních spolužáků ve skupině
- veřejně reprezentuje školu na školních a mimoškolních vystoupeních v regionu i mimo region
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2. 18.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2. 15.

5. 2. 4 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje

Charakteristika:

Elektronické klávesové nástroje si v posledních letech získaly nebývalou oblibu. Uplatňují se nejen jako nástroj sólový, ale též doprovodný k jiným nástrojům či zpěvu nebo jako součást různých hudebních souborů. Keyboard patří k nástrojům, který podporuje hudebnost, umožňuje žákům rozvíjet svou představivost a fantazii a plně využít rytmů a barevných kombinací podle charakteru hrané skladby a hudebního cítění.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na EKN		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNĚ VOLITELNÉ	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů. Na návrh třídního učitele mohou povinně volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více povinně volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat nástroj
- zvládá orientaci na klaviatuře
- správně a uvolněně sedí u nástroje
- užívá základní úhozy (portamento, legato)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na elektronické klávesové nástroje

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- dodržuje správné základní návyky (postavení ruky, správné sezení)
- dokáže ovládat své pohyby (uvolněná ruka)
- rozezná rytmické hodnoty not a příslušné pomlky (celá, půlová s tečkou, půlová, čtvrtě, osminová)
- je schopen zahrát jednoduchou melodii lidové písně a doprovodit ji dudáckou kvintou
- umí číst noty v houslovém klíči (g – c3)

2. ročník

Žák

- ovládá základní funkce nástroje
- je schopen vytvořit a zahrát durové stupnice v rozsahu 2 oktáv
- zvládá hru dvojhmatů
- podkládá palec, překládá prsty
- orientuje se v jednoduchých rytmech doprovodu nástroje
- dokáže rytmy přiřadit k dané písni
- čte noty v basovém klíči (f – d1)

3. ročník

Žák

- zvládá hru durových stupnic a akordů s obraty
- dokáže zvolit zvuk a styl k dané skladbě
- podle individuálních schopností pracuje při nácviku vybraných skladeb s elementárními výrazovými prvky (dynamika, tempo, nálada skladby)
- hraje jednoduché skladby různých stylových období, vybrané skladby interpretuje z paměti
- hraje z listu unisono

4. ročník

Žák

- hraje mollové stupnice v rozsahu 1 oktávy včetně akordů

- používá úhozy legato, staccato non legato, tenuto
- hraje jednoduché lidové písně s použitím T, S, D, (základní tón i akordy)
- rozlišuje tempová označení (andante, moderato, allegretto, allegro)
- hraje složitější rytmy (tečkovaný rytmus, synkopu, triolu)
- dokáže z listu zahrát jednoduchou melodii v pěti prstové poloze s doprovodem

5. ročník

Žák

- hraje mollové stupnice v rozsahu dvou oktáv s akordy a obraty
- hraje skladby různých stylů a žánrů a adekvátně používá technické možnosti nástroje
- ovládá základy pedalizace a dokáže je využít při hře, uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- dokáže zahrát z listu jednoduché melodie na úrovni 1. ročníku
- samostatně nastuduje jednoduchou píseň nebo melodii
- s pomocí učitele navrhne způsob nácviku studované skladby

6. ročník

Žák

- vhodným výběrem polyfonních skladeb využívá barevných možností nástroje
- hraje etudy, technická cvičení a stupnice s akordy a obraty
- zhodnotí vlastní produkci ve vyučování
- poslouchá hudbu dle vlastního výběru a v diskusi s učitelem posoudí kvalitu provedení
- dokáže transponovat vybranou píseň do jiné tóniny
- zahraje z listu skladbičky na úrovni 1. až 2. ročníku
- veřejně vystupuje

7. ročník

Žák

- zvládá stupnice dur i moll v rozsahu celé klaviatury včetně akordů a jejich obrátů
- ovládá notaci v houslovém i basovém klíči
- používá zkratky kytarových označení
- používá terminologii klávesového nástroje
- ovládá hru z listu skladeb na úrovni 2. ročníku
- samostatně nastuduje a analyzuje přiměřeně obtížnou skladbu
- sebekriticky zhodnotí výsledek své vlastní interpretace ve vyučování
- vyhledá potřebné informace o důležitých pojmech, autorech, dějinách hudby s pomocí domácí počítačové techniky nebo jiných zdrojů
- kultivovaně vystupuje v prostředí, v němž se pohybuje
- ukončí studium prvního stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- zvládá orientaci na klávesnici
- ovládá možnosti nástroje (VOICE, STYLE)
- plynule zahraje zadané skladby s rytmickým doprovodem
- využívá možnosti nástroje (INTRO, BREAK, ENDING, MULTI PAD)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na elektronické klávesové nástroje

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- využívá dle svých schopností technické prvky ve skladbách
- zvládá hru z listu na úrovni 3. ročníku
- hraje stupnice dur a moll s příslušnými akordy a obraty a technická cvičení
- zvládá hru z paměti u skladeb určených k veřejnému vystoupení
- podle svých možností se aktivně účastní kulturního života ve svém regionu

2. ročník

Žák

- zahraje jednoduché melodické ozdoby (příráz, nátryl, trylek)
- rozlišuje různé hudební styly
- zahraje nastudované skladby z paměti
- hraje stupnice dur, moll, akordy ve čtyřhlasé úpravě
- veřejně vystupuje

3. ročník

Žák

- využívá možnosti elektronického nástroje – MIDI
- využívá hru akordů D7, Maj 7, Sus 4
- dokáže samostatně používat pedál
- ovládá dovednosti v klavírní hře

4. ročník

Žák

- aktivně poslouchá skladby hudební literatury, dokáže obhájit svůj názor na její provedení
- podílí se na výběru repertoáru, volí vlastní interpretaci
- zahraje z listu skladby na úrovni 3. ročníku
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti počáteční čtyřruční hry
- přizpůsobivě reaguje na pokyny učitele
- používá výrazy primo, second, předehra, mezihra, dohra
- je schopen začít a ukončit hru současně se spolužákem vyžaduje-li to zápis Notového partu
- hraje střídavě oba party ve spojení se čtením notového zápisu v houslovém a v basovém klíči na přiměřené technické úrovni
- používá základní pedalizaci

5. ročník

Žák

- je schopen reagovat na změny
- je schopen sluchové sebekontroly, vnímá spoluhráče
- zvládá hru notového zápisu -pokračování ve hře od označených taktů
- je schopen pódiového vystoupení

6. ročník

Žák

- je schopen souhry s ostatními hráči dle dohodnutých pravidel, dodržuje nástupy a ukončení hry, respektuje spoluhráče
- dokáže doprovodit jednohlas i dvojhlas
- dodržuje rytmus, tempo a pedalizaci
- podle svých možností hraje ve větších skupinách

7. ročník

Žák

- dokáže pracovat s dynamikou a agogikou
- samostatně nastuduje svůj part, navrhne způsob nácviku
- dokáže realisticky zhodnotit výsledek společné práce, respektuje názor ostatních spoluhráčů
- v rámci seberealizace poslouchá hudbu různých stylů a žánrů s přihlédnutím ke svému zaměření a vyjádří svůj názor na její provedení
- hraje doprovody k jiným nástrojům nebo zpěvu
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- s přehledem dodržuje principy souhry
- doprovází jiné nástroje nebo zpěv
- pohotově reaguje na nahodilé změny při hře

2. ročník

Žák

- provádí analýzu studovaného repertoáru, určí obtížná klíčová místa a navrhne způsob nácvičku
- umí přednést skladby vícehlasého typu
- je schopen konfrontovat vlastní názory s názory spoluhráčů

3. ročník

Žák

- využívá své dovednosti získané v individuální výuce
- zapojuje se do seskupení více nástrojů
- dokáže veřejně vystupovat v kolektivu s jinými nástroji
- pohotově reaguje na nepředvídané změny
- uvědoměle uplatňuje sluchovou kontrolu všech hráčů ve skupině

4. ročník

Žák

- využívá svou představivost v komorních skladbách
- dovede posoudit hodnotu poslouchaných skladeb a kvalitu hrajících hudebníků
- cílevědomě používá sluchovou kontrolu při hře všech hráčů
- veřejně reprezentuje školu na školních i mimoškolních vystoupeních
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2. 18.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2. 15.

5. 2. 5 Studijní zaměření Hra na housle

Charakteristika:

Hra na housle obohacuje žákovo citové vnímání a pomáhá rozvíjet všechny složky hudebních i výrazových schopností. Housle jsou především sólový nástroj, ale nacházejí své uplatnění také v kolektivní hře a to v různých žánrových oblastech hudby. Po celou dobu studia hry na housle jsou žáci podle svých technických možností a schopností vedeni k reprezentaci na veřejných vystoupeních, což podporuje jejich hudební růst.

Učební plán

		I. stupeň						II. stupeň				
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNĚ VOLITELNÉ	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů. Na návrh třídního učitele mohou povinně volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více povinně volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat nástroj
- předvede přípravná a uvolňovací cvičení vedoucí ke správnému uchopení houslí a smyčce
- zazpívá lidové písně za rytmického doprovodu na prázdných strunách (pizzicato, détaché)
- zvládá vyrovnaný tah smyčce na prázdných strunách
- zvládá postavení levé ruky ve výchozí poloze a předvede základní durový prstoklad

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na housle

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- dokáže představit svůj nástroj (detailně popsat)
- zvládá základní držení svého těla i těla nástroje při hře na nástroj
- kontroluje rovné vedení smyčce
- hraje lidové písně na strunách e, a, d, g
- ovládá zásady kladení prstů na hmatníku ve výchozí (1.) poloze dle zvoleného prstokladu (dur, moll)
- zvládá práci pravé ruky při přechodech přes struny, dělení smyčce, případně hru legato

2. ročník

Žák

- rozlišuje základní dynamické rozdíly-p, mf,
- zvládá vyšší stupeň techniky levé ruky
- zvládá détaché i legato s přechodem ze struny na strunu
- kontroluje intonační čistotu tónu
- hraje z listu drobné lidové písně
- hraje z paměti skladby lehčího charakteru, lidové písně apod.
- zahraje dur stupnice přes jednu oktávu

3. ročník

Žák

- rozlišuje dur a moll prstoklad
- orientuje se ve hře détaché, legato, staccato
- ovládá hru drobných etud
- předvede dle svých schopností práci levé ruky (např. technická cvičení, etudy, přednesové skladby)
- hraje z paměti drobné přednesy či concertina v rámci 1. polohy

- zvládá hru s dalším nástrojem
- zahraje dur (příp. moll) stupnice přes jednu oktávu a durový kvintakord

4. ročník

Žák

- vnímá výraz dané skladby při její interpretaci
- sluchem kontroluje kvalitu tónu
- dle svých schopností používá vibrato
- zvládá odlišit dynamické odstíny
- rozlišuje a zvládá všechny prstoklady v první poloze, užívá je v praxi
- dokáže zahrát základní dvojhmoty
- zvládá rozdíly při hře pravou rukou -détaché, legato, staccato, martelé
- zahraje dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových kombinacích přes dvě oktávy
- umí zahrát drobnější etudy, ale i etudy s melodickým charakterem – zde odlišuje výrazovou složku
- spolupracuje s jedním i více dalšími nástroji

5. ročník

Žák

- hraje ve třetí poloze
- zahraje dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových rytmických kombinacích přes dvě oktávy (využívá 3. polohu)
- využívá hru jednoduchého řadového staccata
- při delších tónech využívá hru vibrato
- hraje skladby většího rozsahu
- odlišuje různorodost skladeb (stará hudba, moderní hudba)
- předvede hru v probíraných polohách (např. 1. poloha, 2. poloha, 3. poloha)
- realizuje hru z listu

6. ročník

Žák

- zahraje základní dur stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- hraje etudy vyšší úrovně s přihlédnutím na koordinaci levé a pravé ruky ve vyšších tempech
- předvede hru dvojhmotů (např. cvičení, drobné etudy)
- rozliší slohové období studovaných skladeb
- hraje z listu jednoduché skladby

7. ročník

Žák

- zahraje základní dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- propojuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia, používá je v praxi v individuální i skupinové interpretaci

- dbá na tónovou, intonační i rytmickou sebekontrolu
- samostatně nastuduje drobnější skladbu a dokáže do ní vložit vlastní projev
- orientuje se ve složitějších smykových variantách, hře v polohách i hře dvojhmatů
- interpretuje etudy soustředěné na více technických výrazových prostředků najednou
- interpretuje delší přednesové skladby (např. concertina většího rozsahu, sonáty, koncerty
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- ovládá základní návyky při hře na nástroj (postavení obou rukou a jejich koordinaci
- orientuje se v notovém zápise od g -h2
- hraje různými částmi smyčce po prázdných strunách

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na housle

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- zahraje z listu jednodušší skladby
- využívá při hře náročnější technickou zručnost pravé a levé ruky
- orientuje se ve čtení notového zápisu ve vyšších polohách
- zvládá dynamiku a agogiku
- umí samostatně řešit prstoklady, smyky a výraz při studiu interpretace skladeb
- dokáže vyjádřit vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylů a žánrů

2. ročník

Žák

- umí samostatně řešit prstoklady, smyky a výraz při studiu interpretace skladeb
- umí pracovat s kvalitou a barvou tónu, je schopen dobré intonační sebekontroly
- zvládá široké spektrum smyků
- propracovává naučené smyky po stránce funkce a jejich zvukové charakteristiky
- hraje delší přednesové skladby z paměti
- je schopen dobré intonační sebekontroly
- ovládá všechny běžně používané melodické ozdoby

3. ročník

Žák

- hraje technicky náročnější skladby
- umí samostatně řešit prstoklady, smyky a výraz

- hraje delší přednesové skladby z paměti
- používá dvojhmaty a akordy v etudách a přednesových skladbách
- zahraje z listu skladbičky na úrovni 1. až 2. ročníku
- ovládá všechny běžně používané melodické ozdoby
- aktivně spolupracuje v souborové a komorní hře různých žánrů a obsazení

4. ročník

Žák

- zvládá improvizaci podle svých individuálních předpokladů
- samostatně vyhledá informace o dějinách hudby
- je schopen vyjádřit své vlastní představy o hrané skladbě
- orientuje se v notovém zápise interpretovaných skladeb
- používá samostatně dle svých schopností smykové a výrazové způsoby při nácvičení skladeb
- dokáže zahrát skladbu náročnějšího charakteru
- dokáže se aktivně uplatnit v komorních a souborových seskupeních školy
- veřejně vystupuje
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- zvládá dle svých možností základní principy souhry s dalším nástrojem
- je schopen začít a ukončit hru současně se spoluhráčem vyžaduje-li to zápis notového partu
- dodržuje zásady přiřadování k druhému nástroji, zvládá intonaci

5. ročník

Žák

- zvládá kvalitu tónu, je schopen sluchové sebekontroly
- užívá výrazové prostředky
- hraje drobné komorní skladby, v nichž využívá svou hudební představivost (dua, tria)
- je schopen pohotově reagovat na změny
- vizuálně i sluchově zvládá hru v notovém zápisu -pokračování ve hře od označených taktů

6. ročník

Žák

- využívá plně své dovednosti získané v individuální výuce
- využívá možností veřejně vystupovat
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji

7. ročník

Žák

- umí přednést komorní skladby vícevětého typu
- dokáže konfrontovat vlastní názor s názory spoluhráčů
- hraje ve větších seskupeních více nástrojů, větších souborů
- samostatně nastuduje svůj hlas, navrhne způsob nácviku
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- dodržuje přesnou intonaci a zásady přiladování k druhému nástroji
- hraje z listu přiměřeně obtížné party
- umí rozlišit různá slohová období

2. ročník

Žák

- vysloví svůj názor při studiu skladeb sólového repertoáru, iniciativně diskutuje o výsledku
- využívá zkušeností z interpretace klasických děl

3. ročník

Žák

- je schopen vybrat přiměřeně náročnou skladbu dle svých interpretačních schopností
- samostatně pracuje při nácviku skladeb z oblasti komorní a orchestrální hry
- je schopen konfrontovat vlastní pojetí nastudovaných skladeb s významnými vzory

4. ročník

Žák

- uplatňuje veškeré získané dovednosti načerpané během studia
- dokáže objektivně posoudit hodnotu poslouchaných skladeb a interpretační kvalitu účinkujících hudebníků
- dle možností veřejně vystupují
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2. 18.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2. 15.

5. 2. 6 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika:

Zobcová flétna je krásný hudební nástroj s bohatou historií a literaturou. Děti školního věku se mohou přes různé hry, lidové písně a renesanční tance propracovat během studia ke složitějším barokním i moderním skladbám.

Hravým způsobem se ověřují a upevňují předpoklady pro toto studium.

V PHV a počátečních ročnících studia je základním nástrojem sopránová zobcová flétna, dle vyspělosti a podle fyziologických dispozic žáka lze přibližně ve 4. ročníku přibírat flétnu altovou, která se postupně stává hlavním nástrojem.

Zobcová flétna je nástrojem sólovým, ale její velké uplatnění je rovněž v komorní a souborové hře.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNĚ VOLITELNÉ	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů. Na návrh třídního učitele mohou povinně volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více povinně volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- dokáže pracovat se základními hudebními pojmy (zvuk, tón, vlastnosti tónu, melodie)
- zvládá držení nástroje a postoj při hře
- umí pojmenovat houslový klíč, notovou osnovu, označení celého taktu, základní rytmické hodnoty a noty v rozsahu g₁ -d₂
- používá základní návyky pro hru na nástroj (poloha jazyka, tvoření tónu jazykem, dýchání)
- umí vytleskat jednoduchá říkadla a zvládá rytmickou ozvěnu
- umí zahrát a zazpívat jednoduchou písničku -říkadlo na dvou až třech tónech

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na zobcovou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- je schopen na základě získaných informací o nástroji a jeho údržbě dodržovat základní hygienické návyky
- umí popsat části nástroje a zařadit jej do nástrojové skupiny
- zvládá správný postoj a držení nástroje, je seznámen se základy dechové techniky
- vysvětlí princip tvoření tónu a funkci jazyka
- dokáže se orientovat v základních hudebních pojmech a v základních rytmických hodnotách
- používá hmaty levé i pravé ruky
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu probírané látky
- dovede opakovat jednoduché rytmické a melodické motivy, využití hry na ozvěnu
- dovede zahrát jednoduché lidové písně z paměti s doprovodem jiného melodického nebo rytmického nástroje
- věnuje pozornost domácí přípravě

2. ročník

Žák

- je schopen pracovat s dechem a zvukem nástroje
- rozvíjí smysl pro artikulaci, používá základní artikulační slabiky
- používá hru staccato a legato
- pracuje na správné technice levého palce a mechanismu pohybu prstů a rozšiřuje tónový rozsah podle svých možností
- orientuje se v notovém zápisu c₁ -a₂ a v rytmických hodnotách osminová, čtvrtě, půlová, tříčtvrtě a celá nota
- ovládá hru stupnic C dur, D dur, a moll aiolskou a tónický kvintakord
- dokáže se orientovat v taktech čtvrtě a osminových

- zvládá koordinaci levé a pravé ruky, prstů a jazyka
- dokáže vnímat náladu skladby a reprodukovat ji na nástroj
- dokáže hrát s doprovodem druhého nástroje, z paměti zahrát jednoduchou skladbu nebo lidovou píseň
- je schopen vytvořit a zahrát jednoduchý rytmický doprovod k písním a tancům
- podle možností vystupuje veřejně
- zvládá jednoduchou dětskou píseň zahrát podle sluchu a transponovat ji do jiné tóniny

3. ročník

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti včetně domácí pravidelné přípravy (postoj, držení nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry
- využívá zvládnutého tónového rozsahu nástroje
- dle individuálních schopností fixuje hbitost prstů, rychlost jazyka při zachování důrazu na kvalitu tónu
- dokáže hrát stupnice a akordy v rychlejším tempu (C, G, D, F, a, d -aiolskou)
- dokáže se orientovat v notovém zápise, rytmických hodnotách a v jednoduchých hudebních útvarech (tanec, píseň, pochod, kánon)
- ovládá základní způsoby hry tónu a dokáže je střídat (staccato, legato, tenuto) a využít pro náladu skladby
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu, lidové písně, skladby z renesančního období
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem či nástroji

4. ročník

Žák

- dle svých fyzických dispozic začne hrát na altovou flétnu, dokáže číst zápis altové flétny
- na odpovídající úrovni zvládá techniku hry na sopránovou zobcovou flétnu a dokáže dle svých možností interpretovat vybrané skladby různých stylových období
- dokáže posoudit svoji hru nebo hru svých spolužáků -umění poslouchat
- ovládá základní melodické ozdoby (trylek, nátryl) a vysvětlí používání moderních technik hry na zobcovou flétnu (frulato, labiální vibrato)
- dle svých možností hraje z paměti
- orientuje se v osminových a půlových taktech
- ovládá hru durových stupnic do 2 křížků, do 2 bé a umí využít znalosti stupnic a akordů k nácviku skladeb
- uplatňuje se v souhře se zobcovými flétnami nebo i s jinými nástroji, s pomocí učitele dokáže zhodnotit výsledek společné práce
- uplatňuje se při pódiovém vystupování

5. ročník

Žák

- na odpovídající úrovni zvládá techniku hry na sopránovou zobcovou flétnu a prohlubuje získané dovednosti
- zvládá podle svých možností hru na altovou flétnu, která se postupně stává hlavním nástrojem, respektuje specifika hry na altovou flétnu
- dokáže společně s pedagogem soustředěně pracovat při studiu skladeb
- dokáže si vytvořit vztah k umění, hudbě, nástroji poslechem nahrávek, návštěvou koncertů, i vlastním výběrem skladeb
- je schopen transponovat jednoduchou melodii nebo lidovou píseň
- je schopen přiměřené samostatnosti a kulturního chování při veřejných vystoupeních
- v komorní a souborové hře využívá znalosti hry na altovou i sopránovou flétnu

6. ročník

Žák

- zvládá chromaticky rozsah dvou oktáv na sopránovou i altovou flétnu, předvede základní hmaty tenorové a s basové flétny
- zvládá základy zdobení a seznámí se s jednoduššími částmi barokních sonát
- uplatňuje sluchovou kontrolu, tónovou a intonační čistotu hry
- přiměřeně ovládá prstovou techniku
- uplatňuje plynulost hry, hráčskou jistotu, muzikální projev
- využívá možnost veřejně vystupovat a zvládá kultivovaný projev při veřejném vystoupení

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- použije znalost stupnic a etud jako doplněk k řešení konkrétních technických problémů
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- dokáže na odpovídající úrovni interpretovat na altovou flétnu (případně i další flétny) vybrané skladby základních stylových období přiměřené obtížnosti
- uplatňuje se v komorní nebo souborové hře
- předvede vyvážený absolventský program

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- dokáže pracovat se základními hudebními pojmy (zvuk, tón, vlastnosti tónu, melodie)
- zvládá držení nástroje a postoj při hře
- umí pojmenovat houslový klíč, notovou osnovu, označení celého taktu, základní rytmické hodnoty a noty v rozsahu c1 -c3
- zvládá základní návyky pro hru na nástroj (poloha jazyka, tvoření tónu jazykem, dýchání)
- umí vytleskat jednoduchá říkadla a zvládá rytmickou hru na ozvěnu
- používá hmaty pravé i levé ruky
- dokáže zahrát s doprovodem druhého nástroje jednoduchou skladbu

Učební osnovy vyučovacího předmětu. Hra na zobcovou flétnu

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- využívá získané dovednosti ze studia I. stupně
- využívá celého tónového rozsahu nástroje, chromaticky zvládne dvě oktávy
- hraje technická cvičení a používá vlastní výrazovou dovednost
- používá obě ladění zobcových fléten (C, F), podle svých fyzických dispozic střídá tenorovou i basovou flétnu
- používá alternativní hmaty při nácviku melodických ozdob
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylových období a podílí se na výběru repertoáru
- poslechem nahrávek a návštěvou koncertů si doplňuje a rozšiřuje vědomosti a získává přehled o kulturním dění
- zapojuje se ve větší míře do komorní hry s různým nástrojovým obsazením

2. ročník

Žák

- zvládne chromatickou stupnici v rozsahu altové flétny
- při nácviku technických cvičení využívá podle svých fyzických dispozic i flétnu tenorovou nebo basovou
- zvládá hru z listu přiměřeně náročných skladeb
- umí kontrolovat při nácviku a interpretaci skladeb intonační čistotu
- umí využít barvu a zvuk nástroje k výrazu skladby, umí uplatnit plynulost hry, hráčskou jistotu, muzikální projev
- zvládá samostatně řešit technické problémy zadané skladby

3. ročník

Žák

- prezentuje vlastní osobitý hudební projev
- umí se orientovat v historickém vývoji nástroje a částečně v repertoáru pro nástroj
- dokáže projevit svůj zájem o kulturní dění a hudební život ve svém okolí
- hraje v komorní hře nebo v souborech různého složení
- zapojuje se do uměleckého dění ve škole i mimo ni
- samostatně vyhledává informace související s výukou

4. ročník

Žák

- dokáže uplatnit všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku techniky hry a dokáže studovat nové skladby podle svých možností a schopností
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- uplatňuje získané vědomosti a dovednosti z oblasti hudby v kulturním a osobním životě
- využívá možnost návštěvy koncertů a poslechu nahrávek domácích i světových interpretů
- studium II. stupně ukončí veřejným vystoupením zahrnujícím sólovou i komorní hru

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- dokáže hrát s druhým nástrojem skladbu s jednoduchým rytmem
- je schopen začít a ukončit hru současně se spoluhráčem vyžaduje-li to zápis notového partu

5. ročník

Žák

- orientuje se v základních pravidlech souhry v duu nebo triu stejného nástrojového Obsazení (nástupy, ukončení, vnímání spoluhráčů)
- dle fyzických schopností využívá základy znalostí hry na altovou flétnu v jednoduchých souhrách
- zvládne na odpovídající úrovni hrát skladby různých stylových období renesance, baroko)

6. ročník

Žák

- dokáže hrát i s jinými nástroji (klavír, kytara, akordeon, příčná flétna, bicí)

- dokáže poslouchat a respektovat spoluhráče
- podílí se na výrazové stavbě dané skladby
- dokáže korigovat intonační nesrovnalosti

7. ročník

Žák

- zvládne složitější skladby různých stylových období
- dle svých fyzických schopností a možností využívá při hře flétny různých ladění
- v rámci ustálené skupiny spolužáků (duo, trio, kvarteto, kvinteto zobcových fléten nebo s převahou zobcových fléten) zvládá střídání ladění nástrojů
- podle možností vystupuje na veřejnosti v rámci školních i mimoškolních aktivit
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- zvládne podle svých schopností nastudovat vhodně vybrané věty z barokních sonát
- podle možností a potřeby se uplatňuje v souhře i s jinými nástroji (kytara, příčná flétna, akordeon, zpěv)

2. ročník

Žák

- umí zhodnotit svůj výkon i výkon spoluhráčů
- umí pracovat v rámci kolektivu, respektuje spoluhráče
- dle možností vystupuje na veřejnosti v rámci školních i mimoškolních aktivit

3. ročník

Žák

- se aktivně uplatňuje v komorních i souborových seskupeních
- je schopen rozlišit vedoucí a doprovodné hlasy a vybrat vhodné výrazové prostředky a artikulaci
- dbá na kvalitu tónu a intonační čistotu hry
- pohotově reaguje na náhlé změny
- formuluje svůj názor na výsledek společné práce

4. ročník

Žák

- hraje repertoár různých stylových období, úpravy taneční i jazzové hudby
- podle svých schopností hraje i na tenorovou a basovou flétnu
- v kolektivu uplatňuje plynulost hry, hráčskou jistotu, muzikální projev
- využívá možnost veřejně vystupovat a zvládá kultivovaný projev při veřejném vystoupení
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2. 18.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2. 15.

5. 2. 7 Studijní zaměření Hra příčnou flétnu

Charakteristika:

Příčná flétna patří mezi dřevěné dechové nástroje. S velmi populární zobcovou flétnou má však společný pouze název. Způsob tvoření tónu, práce s dechem i prstová technika je zcela odlišná. Rodiče, kteří chtějí své dítě přihlásit do třídy příčné flétny, si mohou vybrat z těchto možností zařazení:

1. Žák PHV, který se rozhodl učit se na příčnou flétnu, může začít s výukou již v sedmi letech. Ačkoli příčná flétna klade nároky na fyzickou vyspělost žáka (na její originální podobu mohou hrát děti cca od 10 let), nabízíme žákům mladším 10 let možnost studia na příčnou flétnu s upravenou zahnutou hlavicí, vyvinutou speciálně pro malé děti.
2. Žák PHV, který nechce využít možnost studia na příčnou flétnu se zahnutou hlavicí a rozhodne se začít se studiem hry na příčnou flétnu později, může zatím studovat jakýkoliv jiný hudební obor.

Učební plán

		I. stupeň						II. stupeň				
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNĚ VOLITELNÉ	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů. Na návrh třídního učitele mohou povinně volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více povinně volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé díly nástroje
- dokáže sestavit nástroj a správně s ním manipulovat
- umí přiložit hlavici k ústům a vytvořit zvuk
- ovládá správný postoj při hře na flétnu
- používá základní hmaty jednočárkované oktávy

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na příčnou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- umí sestavit nástroj, postará se o základní údržbu a správnou manipulaci s nástrojem
- ovládá správné držení těla a postavení prstů na nástroj
- popíše princip tvoření tónu, bráničního dýchání a funkce jazyka při nasazení tónu
- dokáže vytvořit tón na flétně, ovládá základní hmaty jednočárkované oktávy
- zvládá hru tenuto a legato, čte základní rytmické modely

2. ročník

Žák

- využívá rozehrávací techniky a zná techniku přefuku
- ovládá hmaty chromatické řady tónů jednočárkované oktávy a zvládne základní hmaty dvoučárkované oktávy
- uplatňuje brániční dýchání a plynulost výdechu
- zvládá hru tenuto, legato a rozvíjí prstovou techniku
- používá sebekontrolu a samostatnost
- umí se zapojit do souhry

3. ročník

Žák

- vnímá a kontroluje kvalitu tónu
- orientuje se v notovém zápise jedno a dvoučárkované oktávy
- čte středně náročné rytmické modely
- hraje přiměřená prstová cvičení a etudy, při nichž si osvojuje prstovou techniku
- používá elementární výrazové prostředky
- umí zahrát lidovou píseň nebo snadnou skladbu z paměti
- je schopen souhry s jiným nástrojem

4. ročník

Žák

- ovládá hmaty chromatické řady tónu jedno a dvoučárkované oktávy a základní hmaty tříčárkované oktávy
- rozšiřuje dechovou kapacitu a vydrží delší fráze
- používá techniku staccato
- hraje stupnice, akordy, prstová cvičení a etudy, na nichž procvičuje prstovou a artikulační techniku
- hraje cvičení v rytmických obměnách
- používá dynamiku (p, mf, f)
- zapojuje se do komorní hry

5. ročník

Žák

- používá hmaty tříčárkované oktávy a kontroluje kvalitu zvuku v jednotlivých rejstřících
- ovládá techniku staccato
- interpretuje složitější rytmické modely
- používá základní dynamiku, crescendo a decrescendo
- kontroluje intonaci příčné flétny a popíše možnosti intonační korekce
- zahraje základní melodické ozdoby
- používá základní výrazové prostředky (označení tempa a nálady, agogiku)
- zvládá nastudovat středně obtížnou skladbu

6. ročník

Žák

- orientuje se v notovém zápisu jedno, dvou a tříčárkované oktávy
- hraje středně náročné etudy, na nichž si osvojí technickou dovednost
- dodržuje fráze a dokáže ve skladbě vhodně umístit nádechy
- zahraje všechny melodické ozdoby
- umí sám naladit nástroj a dodržuje intonační čistotu tónu
- transponuje jednoduchou píseň nebo melodii do jiné tóniny
- disponuje výrazovými možnostmi a chápe princip vibrata
- interpretuje skladby různých stylových období

7. ročník

Žák

- ovládá brániční dýchání a zahraje delší fráze
- používá hmaty v rozsahu c1 -h3, vyrovnává zvuk v celém rozsahu nástroje
- je schopen artikulace tenuto, legato a staccato
- disponuje prstovou technikou odpovídající jeho možnostem a používá způsoby jejího zdokonalení
- zahraje složitější rytmické modely
- umí používat melodické ozdoby
- je schopen použít výrazové prostředky (dynamiku, agogiku), umí používat

vibrato

- umí naladit nástroj a dle svých schopností čistě intonuje
- je schopen samostatně nastudovat jednoduchou skladbu a zahraje obtížnější skladby různých stylů a žánrů
- zahraje podle sluchu lidovou píseň ve více tóninách
- umí spolupracovat s jinými nástroji
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka

Přípravné studium ke vzdělávání v **základním studiu II. stupně**

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé díly nástroje
- dokáže sestavit nástroj a správně s ním manipulovat
- umí přiložit hlavici k ústům a vytvořit zvuk
- ovládá správný postoj při hře na flétnu
- rozezná označení základní dynamiky a tempa
- umí číst notový zápis v houslovém klíči

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na příčnou flétnu

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- používá nejrůznější rozehrávací techniky a pracuje s barvou a kvalitou tónu
- hraje v rychlejším tempu stupnice a akordy včetně jejich obrátů
- používá rytmické a artikulační obměny k nácviku složitých technických pasáží
- používá techniku dvojitého staccato

2. ročník

Žák

- zahraje chromatickou stupnici a používá systém triol ve stupnicových řadách
- používá dvojité staccato
- umí používat dynamiku pp a ff
- orientuje se v náročném notovém zápisu
- čte nepravidelné rytmické modely
- hraje skladby moderních žánrů

3. ročník

Žák

- hraje celotónové stupnice
- využívá nácvik tercí ve stupnicových řadách
- dokáže zahrát trojitě staccato
- umí korigovat intonaci v souvislosti s používáním dynamiky
- dodržuje výstavbu frází a vedení melodie

- rozpozná rozdíly mezi skladbami různých stylových období

4. ročník

Žák

- používá celý rozsah nástroje
- hraje stupnice dur a moll, chromatické i celotónové stupnice v co největším rozsahu a tempu s ohledem na své možnosti
- zahraje rytmicky i technicky náročné etudy
- umí dvojité i trojitě staccato
- používá způsob hry frulato
- pracuje s barvou tónu a používá vibrato
- orientuje se v základním italské názvosloví
- vytváří si vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- umí dát nástup a ukončit hru
- udrží rytmickou a melodickou linii nezávisle na druhém hlase
- zahraje středně jednoduchá dueta pro dvě flétny

5. ročník

Žák

- umí vnímat a udržovat rytmickou pulsaci skladby
- dodržuje dynamiku a podílí se na výrazové flexibilitě dané skladby
- zahraje složitější komorní skladby

6. ročník

Žák

- umí vést svůj hlas nezávisle na melodické a rytmické odlišnosti druhého nebo ostatních hlasů
- hraje ve větších komorních tělesech (tria, kvarteta)
- dokáže vyjádřit svůj názor na výsledek společné práce

7. ročník

Žák

- reaguje na základní dirigentská gesta
- je schopen rozpoznat intonační nesrovnalosti a korigovat je
- je schopen vést společnou dynamickou, agogickou a výrazovou linii skladby
- v rámci seberealizace poslouchá hudbu různých stylů a žánrů s přihlédnutím ke svému zaměření a vyjádří svůj názor na její provedení
- ukončí studium veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- je schopen souhry s více nástroji
- umí dát nástup, zakončit hru a naznačit změnu tempa
- reaguje na dirigentská gesta

2. ročník

Žák

- vnímá odlišnou barvu jednotlivých nástrojů či hlasů, dodržuje harmonii, čímž tak vytváří harmonický celek
- je schopen vnímat intonaci v rámci většího komorního celku a korigovat ji
- samostatně nastuduje svůj hlas a označí problémová místa

3. ročník

Žák

- umí zahrát komorní hudbu nejrůznějších stylů a žánrů
- dokáže přizpůsobit svou představu o interpretaci díla kolektivu hráčů
- je schopen pohotově reagovat na nepředvídané změny
- spolupracuje s ostatními hráči, veřejně účinkuje

4. ročník

Žák

- aktivně se zapojuje do nejrůznějších komorních seskupení
- cílevědomě používá sluchovou sebekontrolu při hře, kontroluje kvalitu a čistotu tónu
- vyhledá problémová místa a navrhne způsob nácviku
- vyjádří a obhájí svůj názor na výsledek společné interpretace, respektuje názor ostatních spoluhráčů
- veřejně reprezentuje školu na školních či mimoškolních vystoupeních
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2. 18.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2. 15.

5. 2. 8 Studijní zaměření Hra na klarinet

Charakteristika:

Klarinet je dřevěný dechový nástroj s velmi širokým uplatněním, a to nejen jako nástroj sólový, ale také v symfonické, komorní, lidové, dechové, taneční a jazzové hudbě. Do studijního zaměření Hra na klarinet mohou být přijaty děti od 7 let věku, a to za předpokladu, že už jim vyrostly nové zuby po mléčných (horní i spodní). Žáci jsou vedeni především v individuální výuce, ale v průběhu studia se naučí souhře s klavírem, v komorní hře také souhře s dalšími dechovými a jinými nástroji. Žáci jsou průběžně seznamováni se skladbami různých stylů a žánrů, později se také sami podílejí na výběru svého studijního repertoáru.

Učební plán

		I. stupeň						II. stupeň				
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na klarinet		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNĚ VOLITELNÉ	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů. Na návrh třídního učitele mohou povinně volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více povinně volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé díly nástroje
- dokáže sestavit nástroj a správně s ním manipulovat
- má při hře na nástroj uvolněný postoj a držení nástroje na opěrných bodech
- ovládá základy bráničního dýchání a nasazení jazykem

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na klarinet

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- zvládá postoj při hře
- zvládá držení nástroje, upevnit plátek a ligaturu
- zvládá funkci jazyka při tvoření tónu
- zvládá dechové návyky
- zvládá péči o nástroj
- dokáže nasadit tón plynulým dechem
- dokáže se orientovat v notovém zápise
- dokáže zahrát jednoduchou melodii (legato, detache)
- dokáže sledovat kvalitu tónu
- zvládá základní návyky vedoucí k plynulé hře
- zvládá hru jednoduchých rytmů
- zná návyky domácí přípravy
- hraje s doprovodným nástrojem

2. ročník

Žák

- disponuje návyky získané v předchozím ročníku
- hraje portamento, legato, tenuto
- hraje v základní dynamice
- hraje skladby různých forem
- umí se orientovat v notovém zápise
- dokáže hrát základní agogiku
- zvládá přiměřenou prstovou techniku, ovládá oboustranně malíkové hmaty
- základy žeberně bránicového dýchání

3. ročník

Žák

- zvládá hru v širším tónovém rozsahu e až C3, včetně křížků a béček
- zvládá další výrazové prostředky
- zvládá intonační jistotu
- zvládá hru náročnějších rytmických útvarů
- zvládá základy staccato
- zvládá základní melodické ozdoby
- zvládá základy komorní hry
- zvládá náladu skladby
- disponuje přiměřenou prstovou technikou
- hraje s doprovodem

4. ročník

Žák

- zvládá přechod mezi horním a spodním rejstříkem nástroj
- disponuje přiměřenou prstovou technikou
- disponuje výrazovými prostředky v širším rozsahu
- zvládá hru s melodickými ozdobami
- zvládá základy interpretačních stylů
- zvládá obtížnější spoje
- zvládá orientaci v rytmu (trioly, osminová nota, tečkovaný rytmus a synkopy)
- hraje s doprovodným nástrojem
- disponuje znělým tónem

5. ročník

Žák

- zvládá hrát v rozsahu e až F3 včetně křížků a béček
- zvládá techniku hry v rychlejších tempech
- zvládá hru s rytmickou přesností
- zvládá hru s intonační jistotou
- disponuje širším hudebním repertoárem
- umí podat kultivovaný výkon na veřejnosti
- hraje s doprovodem
- hraje v souborech

6. ročník

Žák

- disponuje technickou a tónovou zdatností
- disponuje hudební představivostí
- zvládá náročnější skladby
- zvládá pracovat tvůrčím způsobem při studiu skladeb
- zvládá samostatně nastudovat skladbu
- zvládá využití technických a výrazových možností nástroje
- hraje s doprovodným nástrojem
- hraje v souborech, komorních seskupeních

7. ročník

Žák

- dokáže nastudovat přiměřeně náročnou skladbu
- dokáže hrát kvalitním tónem s intonační jistotou
- umí používat melodické ozdoby
- dokáže se orientovat v hudebních stylech a žánrech
- dokáže hrát v komorních seskupeních
- má základy amatérského hráče
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé díly nástroje
- dokáže sestavit nástroj a správně s ním manipulovat
- ovládá správný postoj při hře na klarinet
- umí přiložit hubičku k ústům a nasadit tón jazykem

- umí pojmenovat houslový klíč, notovou osnovu, taktové označení
- umí rozeznat základní rytmické hodnoty

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na klarinet

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- umí nastudovat skladbu přiměřeně náročnou zcela samostatně
- pracuje s kvalitou tónu
- zná skladby hrané na nástroj významnými umělci
- zná stupnice dur i moll a akordy
- dokáže hrát a připravovat se samostatně do souborů
- dokáže používat dynamické a agogické změny
- hraje dosavadní repertoár o přednesové skladby pro klarinet sólo

2. ročník

Žák

- dokáže nastudovat delší skladbu z paměti
- dokáže v komorních a jiných seskupeních poradit začínajícím spoluhráčům
- dokáže používat melodické ozdoby (příráz, nátryl a obal)
- dokáže udržovat nástroj v dobrém stavu a dělat drobné opravy
- zná významné skladby a interprety
- zná všechny významné styly hudby

3. ročník

Žák

- ovládá hru v souborech
- zvládá techniku hry v rychlých tempech
- zvládá práci s dechem
- dokáže se orientovat v hudebních stylech
- dokáže nastudovat náročnější skladbu samostatně
- hraje s doprovodným nástrojem
- hraje doprovod jiným nástrojům
- hraje v souboru a jiných seskupeních

4. ročník

Žák

- uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti
- orientuje se v notovém zápise
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zapojuje se do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření
- využívá svých posluchačských interpretačních zkušeností a získaných vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávaných děl podle vlastního výběru
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- udrží rytmickou a melodickou linii nezávisle na druhém hlase
- zahraje jednoduchá dueta v úpravě pro dva klarinety
- umí dát nástup a ukončit hru

5. ročník

Žák

- zahraje středně těžká dueta pro dva nástroje
- umí vnímat a udržovat rytmickou pulsaci skladby
- dodržuje dynamiku

6. ročník

Žák

- umí vést svůj hlas nezávisle na melodické a rytmické odlišnosti druhého nebo ostatních hlasů
- zahraje složitější komorní skladby
- reaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.)

7. ročník

Žák

- spolehlivě interpretuje svůj vlastní part
- zodpovídá za společný výsledek
- dotváří výslednou zvukovou podobu skladby s použitím dynamických a agogických onačení
- v rámci seberealizace poslouchá hudbu různých stylů a žánrů s přihlédnutím ke svému zaměření
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák

- vědomě dodržuje doposud získané návyky
- v komorním souboru nastuduje a provede i rozsáhlejší hudební útvary
- je schopen uvědomit si vztahy a kontrastní povahu jednotlivých částí skladby
- orientuje se v jednodušší partituře skladby, kterou v komorním souboru studuje
- má představu o charakteru a zvukové podobě skladeb různých slohových období na základě poznatků o stylové interpretaci
- je schopný spolupráce a odpovědný za společný výsledek v kolektivu

3. - 4. ročník

Žák

- uplatňuje při studiu a provedení skladby nikoli mechanický, ale tvůrčí způsob adekvátní obsahově závažnějším vybraným skladbám
- nacvičí technicky i obsahově závažnější skladby na takové úrovni, která je potřebná k vyjádření hudebního i myšlenkového obsahu díla
- je schopen spolupráce s kolektivem a odpovědný za společný výsledek

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2.17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2.18

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2.15.

5. 2. 9 Studijní zaměření Hra na saxofon

Charakteristika:

Saxofon je jedno plátkový dechový dřevěný nástroj, který byl vynalezen okolo r.1840 belgickým nástrojářem Adolfem Saxem. V klasické hudbě se vyskytuje zřídka. Mnohem větší využití má v taneční a populární hudbě, jazzu a v dechových orchestrech. Podmínkou pro hru na saxofon je dostatečná fyzická vyspělost-tzn. stálé zuby a zdatnost pro držení a ovládání nástroje. Důležité je správné dýchání, tvoření tónu a intonace.

V průběhu studia se žáci seznámí s klasickým a swingovým frázováním. Naučí se interpretovat skladby různých stylů a žánrů, souhře s klavírem, později v komorní hře či jiných seskupeních.

Učební plán

		I. stupeň						II. stupeň				
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na saxofon		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNĚ VOLITELNÉ	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů. Na návrh třídního učitele mohou povinně volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více povinně volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé díly nástroje
- dokáže sestavit nástroj a správně s ním manipulovat
- má při hře na nástroj uvolněný postoj a držení nástroje na opěrných bodech
- ovládá základy bráničního dýchání a nasazení jazykem

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na saxofon

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- zvládá postoj při hře
- zvládá držení nástroje
- zvládá funkci jazyka při tvoření tónu
- zvládá dechové návyky
- zvládá péči o nástroj
- dokáže nasadit tón plynulým dechem
- dokáže se orientovat v notovém zápise
- dokáže zahrát jednoduchou melodii (legato, detache)
- dokáže sledovat kvalitu tónu
- zvládá základní návyky vedoucí k plynulé hře
- zvládá hru jednoduchých rytmů
- zná návyky domácí přípravy
- hraje s doprovodným nástrojem

2. ročník

Žák

- disponuje návyky získané v předchozím ročníku
- hraje portamento, legato, tenuto
- hraje v základní dynamice
- hraje skladby různých forem
- umí se orientovat v notovém zápise
- dokáže hrát základní agogiku
- zvládá přiměřenou prstovou techniku
- zvládá základy žeberně bránicového dýchání

3. ročník

Žák

- zvládá hru v širším tónovém rozsahu
- zvládá další výrazové prostředky
- zvládá intonační jistotu
- zvládá hru náročnějších rytmických útvarů
- zvládá základy staccato
- zvládá základní melodické ozdoby
- zvládá základy komorní hry
- zvládá náladu skladby
- disponuje přiměřenou prstovou technikou
- hraje s doprovodem

4. ročník

Žák

- disponuje znělým tónem
- disponuje přiměřenou prstovou technikou
- disponuje výrazovými prostředky v širším rozsahu
- zvládá obtížnější spoje
- zvládá hru s melodickými ozdobami
- zvládá základy interpretačních stylů
- zvládá orientaci v rytmu
- hraje s doprovodným nástrojem

5. ročník

Žák

- zvládá práci s dechem
- zvládá techniku hry v rychlejších tempech
- zvládá hru s rytmickou přesností
- zvládá hru s intonační jistotou
- disponuje širším hudebním repertoárem
- umí podat kultivovaný výkon na veřejnosti
- hraje s doprovodem
- hraje v souborech

6. ročník

Žák

- disponuje technickou a tónovou zdatností
- disponuje hudební představivostí
- zvládá náročnější skladby
- zvládá pracovat tvůrčím způsobem při studiu skladeb
- zvládá samostatně nastudovat skladbu
- zvládá využití technických a výrazových možností nástroje
- hraje s doprovodným nástrojem
- hraje v souborech, komorních seskupeních

7. ročník

Žák

- dokáže nastudovat přiměřeně náročnou skladbu
- dokáže hrát kvalitním tónem s intonační jistotou
- umí používat melodické ozdoby
- dokáže se orientovat v hudebních stylech a žánrech
- dokáže hrát v komorních seskupeních
- má základy amatérského hráče
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé díly nástroje
- dokáže sestavit nástroj a správně s ním manipulovat
- ovládá správný postoj při hře na saxofon
- umí přiložit hubičku k ústům a nasadit tón jazykem
- umí pojmenovat houslový klíč, notovou osnovu, taktové označení
- umí rozeznat základní rytmické hodnoty

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na saxofon

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- umí nastudovat skladbu přiměřeně náročnou zcela samostatně
- pracuje s kvalitou tónu
- zná skladby hrané na nástroj významnými umělci
- zná stupnice dur i moll a akordy
- dokáže hrát a připravovat se samostatně do souborů
- dokáže používat dynamické a agogické změny

2. ročník

Žák

- dokáže nastudovat delší skladbu z paměti
- dokáže v komorních a jiných seskupeních poradit začínajícím spoluhráčům
- dokáže se samostatně připravovat na vystoupení
- dokáže udržívat nástroj v dobrém stavu a dělat drobné opravy
- zná významné skladby a interprety
- zná všechny významné styly hudby

3. ročník

Žák

- ovládá hru v souborech
- zvládá techniku hry v rychlých tempech
- zvládá práci s dechem
- dokáže se orientovat v hudebních stylech
- dokáže nastudovat náročnější skladbu samostatně
- hraje s doprovodným nástrojem
- hraje doprovod jiným nástrojům
- hraje v souboru a jiných seskupeních

4. ročník

Žák

- uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti
- orientuje se v notovém zápise
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zapojuje se do souborů nejrozumnějšího obsazení a žánrového zaměření
- využívá svých posluchačských interpretačních zkušeností a získaných hudebních

- vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávaných děl podle vlastního výběru
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- udrží rytmickou a melodickou linii nezávisle na druhém hlase
- zahraje jednoduchá dueta v úpravě pro dva saxofony
- umí dát nástup a ukončit hru

5. ročník

Žák

- zahraje středně těžká dueta pro dva nástroje
- umí vnímat a udržovat rytmickou pulsaci skladby
- dodržuje dynamiku

6. ročník

Žák

- umí vést svůj hlas nezávisle na melodické a rytmické odlišnosti druhého nebo ostatních hlasů
- zahraje složitější komorní skladby
- reaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.)

7. ročník

Žák

- spolehlivě interpretuje svůj vlastní part
- zodpovídá za společný výsledek
- dotváří výslednou zvukovou podobu skladby s použitím dynamických a agogických označení
- v rámci seberealizace poslouchá hudbu různých stylů a žánrů s přihlédnutím ke svému zaměření
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák

- vědomě dodržuje doposud získané návyky
- v komorním souboru nastuduje a provede i rozsáhlejší hudební útvary
- je schopen uvědomit si vztahy a konkrétní povahu jednotlivých částí skladby
- orientuje se v jednodušší partituře skladby, kterou v komorním souboru studuje
- má představu o charakteru a zvukové podobě skladeb různých slohových období na základě poznatků o stylové interpretaci
- je schopný spolupráce a odpovědný za společný výsledek v kolektivu

3. - 4. ročník

Žák

- uplatňuje při studiu a provedení skladby nikoli mechanický, ale tvůrčí způsob adekvátní obsahově závažnějším výrazovým skladbám

- nacvičí technicky i obsahově závažnější skladby na takové úrovni, která je potřebná k vyjádření hudebního i myšlenkového obsahu díla
- je schopen spolupráce s kolektivem a odpovědný za společný výsledek

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2. 18.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2. 15.

5. 2. 10 Studijní zaměření Hra na fagot

Charakteristika:

Fagot je dechový dřevěný hudební nástroj se strojkem z dvojitého třtinového plátku. Vznikl v Itálii v 16. století, jeho název pochází z italského fagotto-svazek, otep. Zpravidla je vyroben z javorového dřeva.

Fagot má neobyčejné výrazové a zvukomalebné vlastnosti. V nejnižších polohách je jeho tón bručivý, hlubokými tóny skladatelé často vyjadřují tragiku či ponurost, staccatem v nízkých polohách lze také vyjádřit komičnost.

Fagot má důležitou úlohu v mnoha dechových komorních dílech, kde je nejčastěji nejhlubším nástrojem. Objevuje se též ve smíšených souborech (dechové a smyčcové nástroje). Existuje také mnoho trií a duet s fagotem jako jedním z nástrojů.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na fagot		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNĚ VOLITELNÉ	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů. Na návrh třídního učitele mohou povinně volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více povinně volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé díly nástroje
- dokáže sestavit nástroj a správně s ním manipulovat
- má při hře na nástroj uvolněný postoj a držení nástroje na opěrných bodech
- ovládá základy bráničního dýchání a nasazení jazykem

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na fagot

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- zvládá postoj při hře
- zvládá držení nástroje
- zvládá funkci jazyka při tvoření tónu
- zvládá dechové návyky
- zvládá péči o nástroj
- dokáže nasadit tón plynulým dechem
- dokáže se orientovat v notovém zápise
- dokáže zahrát jednoduchou melodii (legato, detache)
- dokáže sledovat kvalitu tónu
- zvládá základní návyky vedoucí k plynulé hře
- zvládá hru jednoduchých rytmů
- zná návyky domácí přípravy
- hraje s doprovodným nástrojem

2. ročník

Žák

- disponuje návyky získané v předchozím ročníku
- hraje portamento, legato, tenuto
- hraje v základní dynamice
- hraje skladby různých forem
- umí se orientovat v notovém zápise
- dokáže hrát základní agogiku
- zvládá přiměřenou prstovou techniku
- zvládá základy žeberně bránicového dýchání

3. ročník

Žák

- zvládá hru v širším tónovém rozsahu
- zvládá další výrazové prostředky
- zvládá intonační jistotu
- zvládá hru náročnějších rytmických útvarů
- zvládá základy staccato
- zvládá základní melodické ozdoby
- zvládá základy komorní hry
- zvládá náladu skladby
- disponuje přiměřenou prstovou technikou
- hraje s doprovodem

4. ročník

Žák

- disponuje znělým tónem
- disponuje přiměřenou prstovou technikou
- disponuje výrazovými prostředky v širším rozsahu
- zvládá obtížnější spoje
- zvládá hru s melodickými ozdobami
- zvládá základy interpretačních stylů
- zvládá orientaci v rytmu
- hraje s doprovodným nástrojem

5. ročník

Žák

- zvládá práci s dechem
- zvládá techniku hry v rychlejších tempech
- zvládá hru s rytmickou přesností
- zvládá hru s intonační jistotou
- disponuje širším hudebním repertoárem
- umí podat kultivovaný výkon na veřejnosti
- hraje s doprovodem
- hraje v souborech

6. ročník

Žák

- disponuje technickou a tónovou zdatností
- disponuje hudební představivostí
- zvládá náročnější skladby
- zvládá pracovat tvůrčím způsobem při studiu skladeb
- zvládá samostatně nastudovat skladbu
- zvládá využití technických a výrazových možností nástroje
- hraje s doprovodným nástrojem
- hraje v souborech, komorních seskupeních

7. ročník

Žák

- dokáže nastudovat přiměřeně náročnou skladbu
- dokáže hrát kvalitním tónem s intonační jistotou
- umí používat melodické ozdoby
- dokáže se orientovat v hudebních stylech a žánrech
- dokáže hrát v komorních seskupeních
- má základy amatérského hráče
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé díly nástroje
- dokáže sestavit nástroj a správně s ním manipulovat
- ovládá správný postoj při hře na fagot
- umí přiložit hubičku k ústům a nasadit tón jazykem
- umí pojmenovat basový klíč, notovou osnovu, taktové označení

- umí rozeznat základní rytmické hodnoty

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na fagot

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- umí nastudovat skladbu přiměřeně náročnou zcela samostatně
- pracuje s kvalitou tónu
- zná skladby hrané na nástroj významnými umělci
- zná stupnice dur i moll a akordy
- dokáže hrát a připravovat se samostatně do souborů
- dokáže používat dynamické a agogické změny

2. ročník

Žák

- dokáže nastudovat delší skladbu z paměti
- dokáže v komorních a jiných seskupeních poradit začínajícím spoluhráčům
- dokáže se samostatně připravovat na vystoupení
- dokáže udržovat nástroj v dobrém stavu a dělat drobné opravy
- zná významné skladby a interprety
- zná všechny významné styly hudby

3. ročník

Žák

- ovládá hru v souborech
- zvládá techniku hry v rychlých tempech
- zvládá práci s dechem
- dokáže se orientovat v hudebních stylech
- dokáže nastudovat náročnější skladbu samostatně
- hraje s doprovodným nástrojem
- hraje doprovod jiným nástrojům
- hraje v souboru a jiných seskupeních

4. ročník

Žák

- uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti
- orientuje se v notovém zápise
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zapojuje se do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření
- využívá svých posluchačských interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávaných děl podle vlastního výběru
- ukončí studium veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- udrží rytmickou a melodickou linii nezávisle na druhém hlase
- zahraje jednoduchá dueta v úpravě pro dva fagoty
- umí dát nástup a ukončit hru

5. ročník

Žák

- zahraje středně těžká dueta pro dva nástroje
- umí vnímat a udržovat rytmickou pulsaci skladby
- dodržuje dynamiku

6. ročník

Žák

- umí vést svůj hlas nezávisle na melodické a rytmické odlišnosti druhého nebo ostatních hlasů
- zahraje složitější komorní skladby
- reaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.)

7. ročník

Žák

- spolehlivě interpretuje svůj vlastní part
- zodpovídá za společný výsledek
- dotváří výslednou zvukovou podobu skladby s použitím dynamických a agogických označení
- v rámci seberealizace poslouchá hudbu různých stylů a žánrů s přihlédnutím ke svému zaměření
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák

- vědomě dodržuje doposud získané návyky
- v komorním souboru nastuduje a provede i rozsáhlejší hudební útvary, je schopen uvědomit si vztahy a kontrastní povahu jednotlivých částí skladby
- orientuje se v jednodušší partituře skladby, kterou v komorním souboru studuje
- má představu o charakteru a zvukové podobě skladeb různých slohových období na základě poznatků o stylové interpretaci
- je schopný spolupráce a odpovědný za společný výsledek v kolektivu

3. - 4. ročník

Žák

- uplatňuje při studiu a provedení skladby nikoli mechanický, ale tvůrčí způsob adekvátní obsahově závažnějším výrazovým skladbám
- nacvičí technicky i obsahově závažnější skladby na takové úrovni, která je potřebná k vyjádření hudebního obsahu díla
- je schopen spolupráce s kolektivem a odpovědný za společný výsledek

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2. 18.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2. 15.

5. 2. 11 Studijní zaměření Hra na trubku

Charakteristika:

Trubka je nejčastěji používaný dechový žesťový nástroj a má široké uplatnění prakticky ve všech hudebních žánrech i stylech a to jako nástroj orchestrální i sólový. Cílem tohoto oboru je seznámit žáka se základními dovednostmi hry na nástroj, prohlubovat je takovým způsobem, aby žák k tomuto nástroji získal náklonnost a sám se chtěl aktivně zapojit do hudebního dění kolem sebe.

Žák si během studia osvojí základy hry na trubku, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem.

S ohledem na fyzické a rozumové schopnosti žáka je možno výuku zpočátku realizovat s využitím zobcové flétny.

Učební plán

		I. stupeň						II. stupeň				
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na trubku		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNĚ VOLITELNÉ	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů. Na návrh třídního učitele mohou povinně volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více povinně volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- hraje na přípravný nástroj (např. zobcová flétna) popř. trubku menšího typu
- pojmenuje základní části nástroje
- ovládá plynulý výdech, umí nasadit tón
- ovládá správný postoj a držení nástroje
- hraje jednoduchá říkadla a rytmickou ozvěnu

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na trubku

Základní studium I. stupně

1. ročník

- zvládá správné držení nástroje a postoj při hře
- ovládá nádech ústy a kontrolovaný výdech
- umí nasadit a ukončit tón
- používá artikulační slabiky
- rozlišuje základní artikulace tenuto, legato
- hraje vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu
- hraje tóny v základních notových hodnotách
- používá jenom jednu dynamiku v plném zvuku nástroje
- hraje jednoduché lidové písně a skladbičky

2. ročník

Žák

- dbá na přirozené a uvolněné držení nástroje
- čte jednoduchý notový zápis
- rozliší piano a forte
- hraje durové stupnice v dosaženém rozsahu
- hraje jednoduché lidové písně z paměti

3. ročník

Žák

- dbá na správný nátisk, nasazení a koordinaci prstů
- používá správnou techniku pro jazyk a dech
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- vyjádří náladu skladby elementárními výrazovými prostředky
- hraje z paměti jednoduché skladby

4. ročník

Žák

- hraje základní stupnice v rozsahu přiměřeném svému věku a nátiskovým dispozicím
- zdokonaluje se na snadných cvičeních zaměřených na zdokonalení nátisku

- hraje tóny tenuto, legato a staccato
- používá základní dynamiku
- samostatně nacvičí jednoduchou skladbu

5. ročník

Žák

- dbá na správné dýchání, odlehčení nátisku, kulturu tónu
- rozšiřuje svůj rozsah hry
- zvládá chromatické postupy
- používá ve skladbě dynamické odstíny a tempové změny
- využívá intervalová cvičení
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- interpretuje přednesové skladby s doprovodným nástrojem

6. ročník

Žák

- hraje dlouhé tóny s dynamikou
- teorie a používání transpozice žákovi nejsou cizí
- rozšíří rozsah hraných tónů
- dbá na vyrovnané dýchání, nátisk a doladění tónu
- v etudách a přednesových skladbách uplatňuje větší dynamické rozpětí

7. ročník

Žák

- propojuje získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- vytvoří znělý tón
- používá agogiku a dynamiku
- samostatně nastuduje komorní, popř. orchestrální party
- hraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu a také je schopen obdobně obtížnou skladbu samostatně nastudovat
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- pojmenuje všechny části nástroje
- dodržuje správný postoj a držení nástroje
- dbá na správný nátisk, nasazení a koordinaci prstů
- zdokonalení práce s jazykem a dechem
- rozliší piano a forte
- hraje snadné etudy a přednesové skladby

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na trubku

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- zdokonalí pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu
- používá dynamiku a artikulaci
- rozlišuje styl hry různých hudebních období
- podílí se na výběru studovaných skladeb
- rozvíjí svou hudební paměť
- zná základní historii vývoje trubky

2. ročník

Žák:

- samostatně řeší technické problémy zadané skladby
- hraje v širším tónovém rozsahu nástroje
- ve vybraných skladbách používá melodické ozdoby
- umí studovanou skladbu zařadit do období

3. ročník

Žák:

- hraje kvalitním tónem
- umí doladit nátiskem intonační nerovnosti
- orientuje se v notovém zápise náročných skladeb
- samostatně nastuduje náročnější party komorní, souborové, popř. orchestrální hry
- nechybí mu samostatnost při studiu skladby
- poslouchá nahrávky profesionálních hudebníků a získané poznatky využívá při vlastní interpretaci

4. ročník

Žák:

- samostatně přistupuje k práci na interpretaci skladeb – agogika, dynamika, kvalita tónu
- rozlišuje zásady artikulace při interpretaci skladeb různých stylových období
- technické cvičení mu pomáhají v řešení technických problémů ve skladbách
- zná některé české a světové trumpetisty
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření, využívá svých zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému výběru a studiu skladeb
- ukončí studium veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák:

- udrží rytmickou a melodickou linii nezávisle na druhém hlase
- zahraje jednoduchá dueta v úpravě pro dvě trubky
- umí dát nástup a ukončit hru

5. ročník

Žák:

- zahraje středně těžká dueta pro dva nástroje
- umí vnímat a udržovat rytmickou pulsaci skladby
- dodržuje dynamiku

6. ročník

Žák:

- umí vést svůj hlas nezávisle na melodické a rytmické odlišnosti druhého nebo ostatních hlasů
- zahraje složitější komorní skladby
- reaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.)

7. ročník

Žák:

- spolehlivě interpretuje svůj vlastní part
- zodpovídá za společný výsledek
- dotváří výslednou zvukovou podobu skladby s použitím dynamických a agogických označení
- v rámci seberealizace poslouchá hudbu různých stylů a žánrů s přihlédnutím ke svému zaměření
- ukončí studium veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák

- vědomě dodržuje doposud získané návyky
- v komorním souboru nastuduje a provede i rozsáhlejší hudební útvary
- je schopen uvědomit si vztahy a konkrétní povahu jednotlivých částí skladby
- orientuje se v jednodušší partituru skladby, kterou v komorním souboru studuje
- má představu o charakteru a zvukové podobě skladeb různých slohových období na základě poznatků o stylové interpretaci
- je schopný spolupráce a odpovědný za společný výsledek v kolektivu

3. - 4. ročník

Žák

- uplatňuje při studiu a provedení skladby nikoli mechanický, ale tvůrčí způsob adekvátní obsahově závažnějším výrazovým skladbám
- nacvičí technicky i obsahově závažnější skladby na takové úrovni, která je potřebná k vyjádření hudebního i myšlenkového obsahu díla
- je schopen spolupráce s kolektivem a odpovědný za společný výsledek

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2. 18.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2. 15.

5. 2. 12 Studijní zaměření Hra na pozoun

Charakteristika:

Pozoun se uplatňuje v různých hudebních žánrech, od symfonického orchestru přes jazz, vojenské či dechové hudby a taneční orchestry.

Technické a interpretační schopnosti a dovednosti získané v tomto předmětu uplatňuje žák nejen při sólové hře, ale též v komorních seskupeních. S ohledem na fyzické a rozumové schopnosti žáka je možno výuku zpočátku realizovat s využitím zobcové flétny. Při využití zmenšených typů nástrojů je třeba kompenzovat případné rozdíly v ladění úpravou notového materiálu a k výuce přistupovat, jako by probíhala na klasický nástroj.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na pozoun		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNÉ VOLITELNÉ	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů. Na návrh třídního učitele mohou povinně volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více povinně volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- hraje na přípravný nástroj (např. zobcová flétna) popř. pozoun menšího typu
- pojmenuje základní části nástroje
- ovládá plynulý výdech, umí nasadit tón
- zná správný postoj a držení nástroje
- hraje jednoduchá říkadla a rytmickou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na pozoun

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- ovládá správné držení nástroje a postoj při hře
- umí udržovat nástroj
- umí nasadit a ukončit tón
- dbá na správné dýchání a tvoření tónu
- dechové cvičení mu pomáhají k posilování břišního svalstva
- hraje tóny v základních notových hodnotách
- využívá pouze jedné dynamiky v plném zvuku nástroje
- hraje jednoduché lidové písně a skladbičky

2. ročník

Žák

- hraje tóny v I. – IV. poloze
- dle fyzických schopností používá i další polohy
- ovládá základy rytmu a intonace
- dělá rozdíl mezi staccatem a legatem
- hraje krátká melodická cvičení, etudy a lidové písně
- jednoduché lidové písně zahraje z paměti

3. ročník

Žák

- hraje se správným nátiskem, nasazením a koordinací ruky
- zná práci s jazykem a dechem
- nedělá mu problém čtení not
- hraje stupnice dur do 4 křížků a 4 bé
- k probraným stupnicím hraje tónický kvintakord
- ve skladbách používá dynamiku a rozlišuje tempo
- hraje jednoduché přednesové skladby s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák

- hraje základní stupnice v rozsahu přiměřeném svému věku a nátiskovým dispozicím
- hraje snadná cvičení ke zdokonalení nátisku

- dbá na přesný výsuv poloh a správnou intonaci (kontrolu provádí sluchem i vizuálně)
- je schopen hrát na ostatních polohách podle svých schopností
- využívá retních vazeb k posílení nátisku a rozšíření rozsahu dle fyziologických schopností
- hraje s dynamikou
- je schopen nacvičit jednoduchou skladbu

5. ročník

Žák

- intonuje, doladuje výše a níže znějící tóny nástroje i na vedlejších polohách
- dbá na správné dýchání, odlehčení nátisku, kulturu tónu
- rozšiřuje rozsah hraných tónů
- hraje ve skladbě s dynamickými odstíny a tempovými změnami
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu z listu
- interpretuje přednesové skladby s doprovodným nástrojem

6. ročník

Žák

- hraje dlouhé tóny v dynamických odstínech
- rozumí principu transpozice a používá ji
- ovládá hru legato (snížcové, smíšené)
- hraje polohově obtížnější stupnice a akordy,
- rozšíří rozsah hraných tónů
- hraje s vyrovnaným dýcháním
- upevnění nátisku a doladění tónu
- v etudách a přednesových skladbách uplatňuje větší dynamické rozpětí

7. ročník

Žák

- skladby z různých stylových období zvládne interpretovat
- dbá na plný kultivovaný tón
- použitím agogiky a dynamiky vystihne náladu skladby
- používá tempové a dynamické značení
- samostatně nastuduje komorní, popř. orchestrální party
- hraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu, podobně obtížnou skladbu je schopen sám také nastudovat
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- zná všechny části nástroje
- dbá na správný postoj a držení nástroje
- hraje se správným nátiskem, nasazením a koordinací ruky
- zná práci s jazykem a dechem

- rozlišuje piano a forte
- hraje snadné etudy a přednesové skladby

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na pozoun

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- zdokonalí pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu
- rozumí základním dynamickým a artikulačním znakům a dovede s nimi samostatně pracovat
- rozlišuje styl hry různých hudebních období
- podílí se na výběru studovaných skladeb
- rozvíjí svou hudební paměť
- je obeznámen se základní historií vývoje pozounu

2. ročník

Žák

- samostatně řeší technické problémy zadané skladby
- hraje v širším tónovém rozsahu nástroje
- ve vybraných skladbách používá melodické ozdoby
- studovanou skladbu zařadí do stylového období

3. ročník

Žák

- hraje zvukným tónem
- umí doladit nátiskem intonační nerovnosti
- orientuje se v notovém zápise obtížných skladeb
- samostatně nastuduje náročnější party komorní, souborové, popř. orchestrální hry
- samostatně hledá a nastuduje skladby podle svého zájmu a preferencí
- poslouchá nahrávky profesionálních hudebníků a získané poznatky využívá při vlastní interpretaci

4. ročník

Žák

- samostatně přistupuje k práci na interpretaci skladeb – agogika, dynamika, kvalita tónu
- rozlišuje zásady artikulace při interpretaci skladeb různých stylových období
- technické cvičení mu pomáhají s technickými problémy
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření, využívá svých zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému výběru a studiu skladeb
- ukončí studium veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák:

- udrží rytmickou a melodickou linii nezávisle na druhém hlase
- zahraje jednoduchá dueta v úpravě pro dva pozouny
- umí dát nástup a ukončit hru

5. ročník

Žák:

- zahraje středně těžká dueta pro dva nástroje
- umí vnímat a udržovat rytmickou pulsaci skladby
- dodržuje dynamiku

6. ročník

Žák:

- umí vést svůj hlas nezávisle na melodické a rytmické odlišnosti druhého nebo ostatních hlasů
- zahraje složitější komorní skladby
- reaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.)

7. ročník

Žák:

- spolehlivě interpretuje svůj vlastní part
- zodpovídá za společný výsledek
- dotváří výslednou zvukovou podobu skladby s použitím dynamických a agogických označení
- v rámci seberealizace poslouchá hudbu různých stylů a žánrů s přihlédnutím ke svému zaměření
- ukončí studium veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák

- vědomě dodržuje doposud získané návyky
- v komorním souboru nastuduje a provede i rozsáhlejší hudební útvary
- je schopen uvědomit si vztahy a konkrétní povahu jednotlivých částí skladby
- orientuje se v jednodušší partituře skladby, kterou v komorním souboru studuje
- má představu o charakteru a zvukové podobě skladeb různých slohových období na základě poznatků o stylové interpretaci
- je schopný spolupráce a odpovědný za společný výsledek v kolektivu

3. - 4. ročník

Žák

- uplatňuje při studiu a provedení skladby nikoli mechanický, ale tvůrčí způsob adekvátní obsahově závažnějším výrazovým skladbám
- nacvičí technicky i obsahově závažnější skladby na takové úrovni, která je potřebná k vyjádření hudebního i myšlenkového obsahu díla
- je schopen spolupráce s kolektivem a odpovědný za společný výsledek
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2. 18.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2. 15.

5. 2. 13 Studijní zaměření Hra na kytaru

Charakteristika:

V předmětu Hra na kytaru je žákovi umožněno osvojit si hru na klasickou kytaru. Žák získává elementární hudební návyky a dovednosti a následně je rozvíjí jako sólista a také jako spoluhráč v navazujících kolektivních předmětech. Později může uplatnit získané znalosti v oblasti improvizace a vytváření vlastních doprovodů k písňím. Žák si osvojuje základy hudební interpretace skladeb jednotlivých stylových období.

Kytara v sobě spojuje přednosti melodického i akordického nástroje. Uplatňuje se v sólové i komorní hře, v orchestru a různých hudebních seskupeních.

Učební plán

		I. stupeň						II. stupeň				
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNÉ VOLITELNÉ	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů. Na návrh třídního učitele mohou povinně volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více povinně volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- dokáže vyjmenovat hlavní části nástroje a názvy strun
- zvládá správné držení nástroje
- dokáže zahrát jednoduchou říkanku na prázdných strunách nebo podle svých individuálních schopností také jednohlasou melodii či lidovou píseň

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na kytaru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- dokáže vyjmenovat základní části nástroje a označení prstů obou rukou
- dokáže při hře využívat základní návyky správného držení nástroje a postavení pravé a levé ruky
- využívá při hře jednohlasých melodií úhoz dopadem se střídáním prstů i, m
- používá hru palcem dopadem na prázdných basových strunách a zvládá techniku tlumení přeznívajících basových strun
- umí použít techniku širokého střídavého dvojhlasu
- zvládá orientaci na hmatníku v I. poloze v rámci diatoniky v rozsahu g1 -g2
- umí zahrát jednooktávovou diatonickou řadu tónů
- podle svých individuálních možností zahraje z paměti kratší úseky skladbiček
- zvládá základy souhry s druhým nástrojem

2. ročník

Žák

- dodržuje při hře základní návyky správného držení nástroje
- umí hrát jednohlas úhodem bez dopadu
- ovládá dvojhlasou hru s použitím techniky širokého dvojhlasu dopadem s použitím prázdných strun
- umí použít při hře techniku úzkého dvojhlasu
- zvládá základy akordické hry (doprovodný střední hlas, rozložený tříhlasý akord)
- využívá základního dynamického rozlišení (p – f)
- zvládá orientaci na hmatníku v I. poloze v rozsahu e-g2
- hraje jedno a dvou oktávové jednohlasé durové stupnice do 4 křížků s použitím prázdných strun s příslušnými akordy
- dokáže zahrát jednu skladbu menšího rozsahu z paměti
- dokáže udržet plynulou hru kratší jednohlasé melodie při doprovodu s druhým nástrojem

3. ročník

Žák

- ovládá při hře základní návyky správného držení těla, nástroje a správného

postavení pravé a levé ruky

- využívá při hře hru vícehlasu (až do čtyřhlasu) s kombinací technik tirando a apoyando a v základních prstokladových variantách prstů pravé ruky p, i, m, a
- hraje dvojhlasé melodie s melodickým pohybem i v basové lince
- využívá v doprovodu písní základní harmonické funkce (T, S, D)
- dokáže při hře využívat základní dynamické odstíny (p, mf, f, cresc., decresc.)
- umí rozlišit základní rejstříky sul tasto a sul ponticello
- zvládá orientaci na hmatníku ve II. poloze na melodických strunách
- hraje jednooktávové a dvouoktávové jednohlasé durové a mollové stupnice s křížky (do 4 křížků v dur, do 1 křížku v moll)
- dokáže zahrát dvě skladby z paměti

4. ročník

Žák

- používá při hře techniku malého barré
- využívá při hře kadencí a interpretaci skladeb různých stylových období, kombinace úhozů apoyando a tirando ve složitějších rytmických a prstokladových obměnách prstů p, i, m, a
- ovládá základy jednohlasého legata (vzestupného i sestupného)
- v doprovodné hře používá hru podle akordických značek T, S, D v D dur a A dur a ovládá alespoň jeden dvoudobý a jeden třídobý doprovodný rytmus
- používá při interpretaci skladeb jemnějších dynamických odstínů (p až ff) a výrazových rejstříků sul tasto a sul ponticello, podle charakteru skladby, pracuje se základní agogikou (rit.)
- zvládá orientaci na hmatníku v II. a v V. poloze na melodických strunách
- hraje durové a mollové dvouoktávové stupnice do 4 křížků a do 1 bé bez použití prázdných strun
- dokáže interpretovat alespoň dvě jednodušší skladby různých stylových období z paměti

5. ročník

Žák

- umí naladit nástroj s pomocí učitele
- ovládá plynulou výměnu poloh do V. polohy
- zvládá hru s dynamikou a agogikou
- používá při hře vícehlasu složitější rytmické a úhozové varianty
- ovládá základy hry staccato v technických cvičeních
- dokáže zahrát velké barré
- umí vytvořit přirozené flažolety
- při doprovodu písní používá akordické značky v I. poloze (dur, moll)
- umí podle svých individuálních schopností vytvořit základní dvoudobý, třídobý, čtyřdobý rytmický doprovod
- zvládá hru na hmatníku do VII. polohy
- hraje typové dvouoktávové durové a mollové stupnice do 4 křížků a do 1 bé v rámci orientace ve vyšších polohách

- dokáže interpretovat alespoň dvě přiměřeně obtížné stylově odlišné skladby z paměti

6. ročník

Žák

- umí si sám naladit kytaru
- používá při hře rozložených akordů rytmické skupiny tónů v rychlejším tempu
- zvládá základy hry arpeggio
- je schopen souhrou obou rukou vytvořit čistý tón
- využívá při hře frázování, dynamiku, agogiku
- používá při interpretaci skladeb techniky staccato a legato a přirozené flažolety
- dokáže použít velké barré při hře základních kadencí do IV. polohy
- dokáže podle svých individuálních schopností hrát z listu jednohlasé melodie v I. a II. poloze v pomalejším tempu
- ovládá doprovodnou hru písní podle akordických značek včetně barré do II. polohy
- dokáže podle svých individuálních schopností při doprovodech používat složitější rytmické varianty
- zvládá orientaci na hmatníku do VII. a v IX. poloze
- hraje typové dvouoktávové durové a mollové stupnice do 4 křížků a 1 bé ve vyšších polohách
- dokáže interpretovat alespoň dvě přiměřeně obtížné stylově odlišné skladby z paměti

7. ročník

Žák

- ovládá základy dalších technik (portamento, umělý flažolet, rasguado, poklepy, melodické ozdoby)
- při interpretaci skladeb používá techniky osvojené v předchozích ročnících, dokáže kombinovat dynamiku, agogiku a kytarové rejstříky, hraje čistým tónem s rytmickou přesností
- zvládá orientaci do IX. polohy
- hraje dvou až tříoktávové typové durové a mollové stupnice do 4. křížků a 2 bé do IX. polohy
- dokáže podle svých individuálních schopností hrát z listu jednohlasé melodie s doprovodným basem v I. a II. poloze v mírně rychlém tempu
- při doprovodech písní používá akordické značky včetně hry barré do V. polohy
- umí podle svých individuálních schopností k písním vytvořit jednoduchou předeihu a dohru
- dokáže podle svých individuálních schopností při doprovodech obměňovat rytmické varianty doprovodu a zvolit vhodný základní doprovod pro určitou píseň
- je schopen využít získaných dovedností a znalostí při interpretaci skladeb různých stylových období a dokáže tyto skladby zahrát z paměti s přiměřenou artikulací
- hraje v komorních nebo souborových uskupeních v rámci navazujícího předmětu

Komorní hra

- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka

Přípravné studium ke vzdělávání v **základním studiu II. stupně**

Žák

- ovládá dovednosti uvedené v osnovách pro 1. – 3. ročník I. stupně předmětu Hra na kytaru

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na kytaru

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- kombinuje při hře legato sestupné s legatem vzestupným
- využívá při interpretaci skladeb techniky osvojené v předchozích ročnících
- ovládá základy tvoření kultivovaného tónu a tvoření vibrata
- je schopen hrát z listu dvojhlas, případně i vícehlas do II. polohy v pomalém tempu
- dokáže doprovodit píseň podle akordických značek
- zvládá orientaci na celém hmatníku do X. polohy
- hraje dvou a tříoktávové stupnice durové a mollové
- dokáže podle svých individuálních schopností opatřit píseň vhodným akordickým doprovodem v rámci základních harmonických funkcí (T, D, S) a tento doprovod transponovat do jiné tóniny

2. ročník

Žák

- ovládá základy dalších technik (tremolo, složitější arpeggio)
- používá při hře vibrato, zřetelnou artikulaci a kultivovaný tón
- zvládá orientaci na celém hmatníku do XI. polohy a na 1. – 2. struně do XII. polohy
- hraje dvou až tříoktávové stupnice durové a mollové v rozsahu do g3
- hraje z listu vícehlasé skladby do V. polohy v pomalém tempu
- hraje doprovody k písním podle akordických značek včetně značek s přidanými intervaly a vyznačeným basovým tónem
- dokáže zvolit vhodný rytmický doprovod pro píseň
- transponuje doprovod sestavený ze základních funkcí do tónin do 4 křížků a 4bé

3. ročník

Žák

- ovládá základy dalších technik (tambora)
- podle míry svého nadání hraje z listu vícehlasé skladby do V. polohy
- zvládá orientaci na hmatníku do XII. polohy

- dokáže opatřit píseň vhodným akordickým doprovodem s využitím vedlejších harmonických funkcí (II. a VI. stupeň) a tento doprovod transponovat do tónin do 4 křížků a 1 bé
- dokáže zahrát stejnou melodii v různých polohách a transponovat ji do jiných tónin

4. ročník

Žák

- využívá při hře všech získaných dovedností
- zvládá orientaci na hmatníku do XII. polohy
- orientuje se v notovém zápisu různých hudebních stylů a dokáže vhodně interpretovat skladby různých slohových období
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- dokáže vytvořit jednoduché variace na zadanou melodii
- provede jednoduchou improvizaci na podkladě základních harmonických funkcí
- podle svých individuálních schopností dokáže vytvořit složitější předehru, mezihru a dohru při doprovodech písní v různých tóninách
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře v navazujícím předmětu Kolektivní výuka
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- si dokáže s pomocí ladičky sám naladit nástroj
- správně rozestaví stojany, židle a podnožky podle daného obsazení při hře s dalším hráčem
- se orientuje v základních pravidlech souhry s jiným nástrojem (vedoucí a doprovodný hlas, nutnost plynulé hry, vnímání hry druhého hráče, společný nástup a závěr, přizpůsobení se vedoucímu nástroji v dynamice)
- plynule a ve správném rytmu zahraje svůj part

5. ročník

Žák

- dokáže se přiměřeně přizpůsobit vedoucímu nástroji ve frázování a v agogice (rit. v závěru skladby)
- vnímá spoluhráče a kontroluje vlastní hru

6. ročník

Žák

- dokáže plynule hrát i s jiným nástrojem než kytara
- hraje skladby různých stylových období

7. ročník

Žák

- dokáže se uplatnit i v souboru více nástrojů
- vystupuje v komorních seskupeních během školních a mimoškolních aktivit pro veřejnost
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- uplatňuje se v komorních a souborových seskupeních
- hraje také skladby moderních autorů se složitějšími rytmickými prvky

2. ročník

Žák

- se aktivně uplatňuje v komorních a souborových seskupeních
- je schopen rozlišit vedoucí a doprovodné hlasy v jednotlivých partech různých nástrojů a dokáže tomu přizpůsobit svou hru použitím patřičné dynamiky a respektováním agogiky a frázování dle vůdčího hlasu

3. ročník

Žák

- aktivně se uplatňuje v komorních a souborových seskupeních a podle svých individuálních schopností tvořivě vstupuje do výběru vhodných výrazových prostředků

4. ročník

Žák

- dokáže při hře s jinými nástroji či doprovodu zpěvu dostatečně vnímat ostatní hlasy a pohotově adekvátně reagovat na dynamické, tempové a agogické změny v jednotlivých hlasech v průběhu hry
- hraje pevným kultivovaným tónem i v rychlejším tempu, v různé dynamice a v rejstřících
- podle individuálních schopností a možností se uplatňuje v různých nástrojových seskupeních také z vlastní iniciativy mimo běžnou výuku
- cílevědomě používá sluchovou sebekontrolu při hře ve všech složkách hudebních aktivit
- dokáže obhájit svůj názor na výsledek společné práce, respektuje názor spoluhráčů
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2. 18.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2. 15.

5. 2. 14 Studijní zaměření Sólový zpěv

Charakteristika:

Nejpřirozenějším projevem hudebnosti je zpěv. Žáci se učí zvládat technické a výrazové prostředky, seznamují se s hodnotnou literaturou, orientují se v notovém zápise komorních i sborových skladbách.

V počáteční výuce žáci řeší základní studijní problémy. Jako studijního materiálu je použito písní lidových a umělých. Výuka zpěvu není jen běžným „učením se zpívat“, ale i tvořením. Má vzbudit hudební představu, rozvíjet všeobecnou hudebnost, poskytnout žákům základní pěvecké návyky a připravit je pro další vzdělávání. V oblasti intonační, rytmické i v tvořivých činnostech navazuje na znalosti z Přípravné hudební výchovy.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Sólový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNĚ VOLITELNÉ	Komorní zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů. Na návrh třídního učitele mohou povinně volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více povinně volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- stojí přirozeně, obě nohy má stejně zatíženy, dívá se před sebe
- klidně a přirozeně dýchá, ramena jsou v klidu
- správně artikuluje, uvolňuje bradu, kontroluje obličej
- měkce nasazuje tón, zpívá ve střední poloze
- zpívá jednoduché písně odpovídající jeho věku a schopnostem
- veřejně vystupuje, zpívá s hudebním doprovodem

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Sólový zpěv

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- stojí přirozeně, paže a ramena má volně, dívá se před sebe
- klidně dýchá, nezvedá ramena, dýchá nosem, ovládá svůj nádech a výdech
- správně artikuluje, uvolňuje bradu a dokáže zpívat na jednom tónu
- čistě intonuje, měkce nasazuje tón
- rozlišuje forte a piano
- zpívá ve střední hlasové poloze
- interpretuje jednoduché písně s hudebním doprovodem

2. ročník

Žák

- ovládá správné a přirozené držení těla při zpěvu
- klidně a uvolněně dýchá
- uvolňuje bradu, správně artikuluje, ovládá svůj obličej
- ovládá deklamační cvičení a správný přízvuk
- lehce nasazuje tón, váže noty, vyrovnává vokály
- zpívá v rozsahu oktávy, stoupající melodii mírně zesiluje, klesající zeslabuje (p-f)
- nepřepíná své síly, dodržuje zásady hlasové hygieny
- interpretuje jednoduché písně s hudebním doprovodem
- vysvětlí obsah textu, umí jej vyjádřit vlastními slovy

3. ročník

Žák

- ovládá správné a přirozené držení těla při zpěvu
- dodržuje základní pěvecké návyky, nádech, výdech, nezvedá ramena
- užívá správnou artikulaci a dikci, uvolňuje bradu, kontroluje obličej
- vyrovnává vokály, zmenšuje rozdíly mezi temnými a jasnými tóny
- zpívá v rozsahu oktávy
- zvládá jednoduchou kantilénu, legato, dynamiku a pod vedením učitele agogiku
- zazpívá jednoduché písně z paměti, dobře ovládá text písně

- při studiu písně dokáže sledovat notový part
- interpretuje jednoduché písně s hudebním doprovodem

4. ročník

Žák

- správně a přirozeně stojí
- měkce nasazuje tón, dodržuje hlasovou hygienu
- klidně a hluboce dýchá
- ovládá správnou artikulaci a dikci
- zpívá v rozsahu oktávy, nepřepíná síly
- umí hlasová cvičení a rozložený kvintakord do stupnice
- ovládá přednesové výrazy, používá dynamiku a agogiku
- zpívá jednoduché dvojhlasy
- dokáže interpretovat lidovou nebo umělou píseň s náročnějším hudebním doprovodem
- orientuje se v notovém zápise
- zpívá repertoár pěvecké literatury různého stylu a žánru

5. ročník

Žák

- klidně a hluboce dýchá
- ovládá přirozený pěvecký postoj
- volí a vybírá repertoár náročnějších lidových i umělých písní
- vědomě používá dynamiku a agogiku
- vyrovnává vokály, zpívá vokalizy
- navozuje hlavový tón, dodržuje zásady hlasové hygieny
- zpívá v celém svém hlasovém rozsahu, ovládá cvičení dur i moll
- dodržuje kantilénu, hudební frázi, volí adekvátní výrazové prostředky
- zpívá dvojhlasně, orientuje se v notovém zápise
- veřejně vystupuje, zpívá s hudebním doprovodem nepodporujícím melodickou linku

6. ročník

Žák

- používá již veškeré získané pěvecké návyky a dovednosti, ovládá žeberně brániční dýchání
- navozuje hlavový tón, dodržuje zásady hlasové hygieny, pomocí hlasových cvičení předchází mutačním šelestům
- zpívá v celém svém rozsahu, ovládá rozložený kvintakord do oktávy, intervaly, vokalizy, melodické ozdoby
- kontroluje kultivovaný projev, dodržuje hudební fráze a kantilénu
- zpívá dvojhlasně, sleduje notový zápis, orientuje se ve vícehlasých skladbách
- veřejně vystupuje s hudebním doprovodem
- na základě hudební struktury a textu písně zvládá uvědomělý projev (zapojuje mimiku)

- umí rozlišit různé hudební styly a žánry

7. ročník

Žák

- dodržuje správný pěvecký postoj
- správně dýchá
- ovládá měkké nasazení tónu a hlavový tón
- kultivovaně zpívá v celém hlasovém rozsahu, dodržuje hudební fráze a kantilénu
- správně artikuluje, pomocí hlasových cvičení předchází mutačním šelestům
- nepřepíná svůj hlas
- zpívá dvojhlasně, orientuje se v notovém partu i ve vícehlasých skladbách
- veřejně vystupuje, interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Sólový zpěv

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- ovládá přirozený pěvecký postoj
- klidně a hluboce dýchá
- zpívá ve svém hlasovém rozsahu
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- umí vytvořit hlavový tón, správně artikuluje
- ovládá kantilénu a hudební frázi, používá dynamiku, agogiku
- zpívá dvojhlasně, orientuje se v notovém partu i ve vícehlasých skladbách
- vystupuje veřejně, zpívá s hudebním doprovodem
- používá výrazové prostředky
- spolupracuje s korepetitorem

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Sólový zpěv

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- ovládá přirozený postoj, dechovou techniku, měkké nasazení tónu, hlavový tón
- zpívá v celém svém hlasovém rozsahu
- dodržuje hlasovou hygienu
- ovládá hlasové cvičení dur i moll, rozložený kvintakord do stupnice, dynamiku, agogiku, melodické ozdoby a všechny základní pěvecké pojmy
- veřejně vystupuje, zpívá s hudebním doprovodem, samostatně spolupracuje s korepetitorem
- zpívá v komorním seskupení, orientuje se v kulturním a hudebním životě, dokáže uplatnit své schopnosti

2. ročník

Žák

- spojuje hlavovou a hrudní rezonanci, buduje dechovou oporu
- dodržuje zásady hlasové hygieny, respektuje vlastnosti svého hlasu
- ovládá kantilénu a pěvecké fráze
- interpretuje vokální skladby různých slohových období, používá dynamiku i agogiku
- veřejně vystupuje, dokáže využít svých pěveckých schopností, zpívá v komorním souboru
- samostatně spolupracuje s hudebním doprovodem, ovládá všechny základní pěvecké pojmy, orientuje se v notovém zápise

3. ročník

Žák

- ovládá hlavový tón s přechodem do rezonance a správnou dechovou techniku
- dokáže se všeobecně rozezpívat v celém svém hlasovém rozsahu
- dodržuje kantilénu a hudební fráze, nepřepíná hlas v síle a výškách
- interpretuje různá slohová období, umí poslechově zhodnotit vokální a vokálně instrumentální hudbu
- veřejně vystupuje, orientuje se v notovém zápise i ve vícehlasých skladbách

4. ročník

Žák

- ovládá správnou dechovou techniku a všechny dosud získané znalosti
- zvládá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- dodržuje hudební frázování a kantilénu
- interpretuje skladby různých slohových období a žánrů
- navštěvuje koncerty a divadla, kriticky zhodnotí poslechovou hudbu
- orientuje se v notovém partu i vícehlasých skladbách
- dokáže se uplatnit ve vícehlasém komorním seskupení
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní zpěv

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- dodržuje správný pěvecký postoj
- klidně a přirozeně dýchá
- měkce nasazuje tón
- správně artikuluje, uvolňuje bradu
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- čistě intonuje, dokáže poslouchat zpěv ostatních žáků
- orientuje se v notovém zápise
- zpívá dvojhlasně známé lidové písně
- veřejně vystupuje s hudebním doprovodem

5. ročník

Žák

- dodržuje správný pěvecký postoj
- klidně a přirozeně dýchá
- měkce nasazuje tón
- zpívá v celém svém rozsahu
- respektuje přirozenost hlasu
- čistě intonuje
- zpívá dvojhlasně s dynamikou
- orientuje se v notovém zápise
- spolupracuje s ostatními členy kolektivu
- veřejně vystupuje s hudebním doprovodem

6 ročník

Žák

- dodržuje správný pěvecký postoj
- ovládá dechovou techniku
- respektuje součást kolektivu
- ovládá hlavový tón, čistě intonuje
- zpívá dvojhlasé skladby různých stylů a žánrů
- používá výrazové prostředky
- orientuje se v notovém partu, spolupracuje s korepeticí
- veřejně vystupuje s hudebním doprovodem

7. ročník

Žák

- dodržuje správné pěvecké návyky (postoj, dechová technika)
- umí se rozezpívat v celém rozsahu, nepřepíná svůj hlas
- zpívá dvojhlasé i vícehlasé skladby odpovídající jeho schopnostem
- dokáže kriticky zhodnotit poslouchanou hudbu
- ovládá hlavový tón, kantilénu, pěvecké fráze, dynamiku i agogiku
- vystupuje veřejně na různých akcích a koncertech
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- přirozeně stojí a ovládá svůj dech
- měkce nasazuje tón, nepřepíná hlas
- dobře artikuluje, povoluje bradu
- dodržuje pěveckou frázi a kantilénu
- čistě intonuje, ovládá hlavový tón
- zpívá dvojhlas i vícehlas
- spolupracuje s ostatními členy kolektivu
- orientuje se v náročnějším notovém partu

- vystupuje veřejně s hudebním doprovodem

2. ročník

Žák

- klidně a přirozeně dýchá, dodržuje pěvecký postoj
- správně artikuluje, uvolňuje bradu
- měkce nasazuje tón, čistě intonuje
- dokáže se rozezpívat v celém svém rozsahu
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- interpretuje dvojhlasé skladby různých stylů i žánrů
- spolupracuje s ostatními členy ansámblu
- má vyrovnaný hlas, ovládá hlavový tón, dynamiku i agogiku
- používá vhodné výrazové prostředky, mimiku apod.
- vystupuje veřejně s hudebním doprovodem
- navštěvuje koncerty a divadla, dokáže posoudit výsledek

3. ročník

Žák

- klidně a přirozeně dýchá, dodržuje pěvecký postoj
- správně artikuluje, uvolňuje bradu
- měkce nasazuje tón, čistě intonuje
- dokáže se rozezpívat v celém svém rozsahu
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- interpretuje dvojhlasé skladby různých stylů a žánrů
- spolupracuje s ostatními členy ansámblu
- má vyrovnaný hlas, ovládá hlavový tón, dynamiku i agogiku
- používá vhodné výrazové prostředky, mimiku apod.
- vystupuje veřejně s hudebním doprovodem
- navštěvuje koncerty a divadla, dokáže posoudit výsledek

4. ročník

Žák

- dodržuje správný pěvecký postoj a dechovou techniku
- zpívá vyrovnaně v celém hlasovém rozsahu
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu
- interpretuje dvojhlasé i vícehlasé skladby různých stylů a žánrů
- veřejně vystupuje s hudebním doprovodem i v mimoškolních aktivitách
- sleduje notový part, kriticky zhodnotí poslouchanou hudbu
- respektuje kolektiv a spolupracuje s ostatními členy souboru, má zájem o účast v ansámblu
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů. Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2. 18.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2. 15.

5. 2. 15 Studijní zaměření Sborový zpěv

Charakteristika:

Sborový zpěv poskytuje žákům ušlechtilou zábavu, působí na jejich psychiku, vytváří předpoklady pro zasvěcenější vnímání hudby, rozvíjí jejich odborné znalosti a dovednosti. Formou aktivní činnosti vede k hlubšímu emocionálnímu prožitku a k zodpovědnosti za společně odvedenou práci. Upevňuje mezilidské vztahy a kontakty mezi žáky. Stanovením společných úkolů pro všechny žáky vyrovnává sociální rozdíly mezi jedinci a přináší radost a potěšení z úspěšné společné práce. Cílem pěveckého oddělení je udržovat a rozvíjet pěvecké tradice, přiblížit hudbu mladému člověku, naučit jej hudbě rozumět, poslouchat ji a nechat ji na něj působit. Chceme, aby mládež obohacovala svůj vnitřní život, snažila se porozumět umění a vážila si kulturního dědictví.

Výuka sborového zpěvu spojuje teoretické i praktické základy, poslech kvalitních nahrávek předních uměleckých souborů, vyhledávání informací prostřednictvím multimédií, návštěvu koncertů, aktivní zapojení žáků různého nástrojového obsazení společná veřejná vystoupení. Žáci zde mohou využít svou fantazii z oblasti taneční, výtvarné i dramatizační při případné přípravě dětských hudebních pohádek a muzikálů.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Sborový zpěv	1,5	1,5	2	2	2	2,5	2,5	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Výuka ve vyučovacím předmětu Sborový zpěv je realizována v kolektivním předmětu Přípravná hudební výchova přípravného studia a na I. a II. stupni základního studia.
2. Součástí předmětu Sborový zpěv jsou činnosti Hudebně pěvecká průprava, zpěv z listu a nácvik pěveckých partů.
3. Výuka Sborového zpěvu je realizována jako povinně volitelný předmět hudebních oborů nebo jej mohou žáci studovat jako samostatný předmět s povinností studia Hudební nauky v základním studiu I. stupně.
4. Sborový zpěv mohou navštěvovat současně žáci přípravného studia, I. a II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravný sborový zpěv

Přípravné studium

Žák

- při zpěvu zvládá přirozený a uvolněný postoj, sezení
- zpívá ve své přirozené poloze, nepřepíná hlasivky hlasitým zpěvem
- pohybem dokáže znázornit melodii stoupající, klesající
- zopakuje rytmický nebo melodický motiv písně nebo jednoduché melodie
- zazpívá jednoduchou píseň
- reaguje na pokyny dirigenta

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Sborový zpěv

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- při zpěvu dodržuje základní přirozený a uvolněný postoj
- na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě
- dodržuje jednoduchý rytmus s použitím Orffova instrumentáře
- zvládá tři fáze dechu: nádech, zadržení dechu, výdech na „s“
- dodržuje hlasovou hygienu (nekřičí) a správnou artikulaci
- rozlišuje základní dynamiku p, mf, f, cresc., decresc.
- rozezná základní rytmické hodnoty (noty a pomlky celá, půlová, půlová s tečkou, čtvrtová, osminová)
- intonuje jednoduché písně v rozsahu 1. až 5. stupně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu s jednoduchým hudebním doprovodem s podpůrnou melodií
- pozorně reaguje na dirigentská gesta

2. ročník

Žák

- dodržuje správný pěvecký postoj
- zvládá základní pravidla práce s dechem
- zvládá práci s hlasem (bránice, opora)
- správně artikuluje
- dokáže zpívat na jednom tónu
- zvládá jednoduchá rytmická, dechová a intonační cvičení
- čte jednoduchý notový zápis a sleduje svůj part
- zpívá jednoduché písně lidové i umělé
- pohotově reaguje na dirigentské pokyny
- naslouchá sobě i celku
- přizpůsobuje se individuálním, pěveckým a rozsahovým možnostem sboru
- veřejně vystupuje

3. ročník

Žák

- ovládá základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu,

klidné dýchání

- používá základní technické prvky (nasazení tónu, hlavový tón, čistá intonace, správná artikulace)
- používá svůj hlas v celém svém hlasovém rozsahu (zachovává jeho přirozenost, nepřepíná své síly, zpívá v přirozené hlasové poloze)
- dodržuje základní dynamiku a agogiku
- zvládá jednoduchou kantilénu a zpěv v legatu
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlase
- dodržuje správný rytmus, zpívá složitější rytmy (trioly, synkopy)
- uvědoměle sleduje notový zápis
- zpívá z listu jednoduché melodie
- pohotově reaguje na dirigentská gesta
- veřejně vystupuje

4. ročník

Žák

- používá svůj hlas v rozšířeném hlasovém rozsahu (zachovává jeho přirozenost)
- dodržuje dynamiku a agogiku v rozšířené formě
- zvládá delší hudební fráze, zpívá čistě unisono
- zpívá technická cvičení, durové stupnice a rozklady vzestupně i sestupně ve svém hlasovém rozsahu
- zvládá zpěv ve složitějších taktech (3/8, 6/8 apod.) a s větším rozsahem dynamiky
- dodržuje základní uspořádání hudebních celků (předehra, mezihra, dohra)
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlasu
- vysvětlí text písně
- zazpívá z listu jednoduché písně
- kontroluje svůj zpěv a vnímá zpěv ostatních členů sboru
- pohotově reaguje na gesta dirigenta a náhlé změny
- veřejně vystupuje

5. ročník

Žák

- automaticky dodržuje správné pěvecké návyky a dovednosti
- dodržuje zpěv v delších hudebních frázích, dynamiku, agogiku a správný rytmus
- intonuje stupnice durové i mollové vzestupně i sestupně ve svém hlasovém rozsahu a náročnější technická cvičení
- dodržuje pěveckou kantilénu (vyrovnává vokály)
- dokáže zpívat od určitého místa
- ovládá základní pojmy italského hudebního názvosloví
- zpívá písně různých stylů a žánrů
- dokáže zazpívat dvojhlasně čistě, uvědoměle kontroluje svou intonaci, poslouchá zpěv ostatních členů sboru
- aktivně se účastní práce na společném díle
- sleduje a spolupracuje se sbormistrem a nástrojovým doprovodem v průběhu

- celé písně
- veřejně účinkuje

6. ročník

Žák

- ovládá dechovou techniku
- dle potřeb sborového zpěvu a svých fyziologických dispozic dokáže interpretovat jednotlivé hlasy
- zvládá zpěv s větším rozsahem dynamiky bez šelestů
- zpívá dvojhlasně s doprovodem nepodporujícím melodickou linii
- čistě intonuje technická cvičení, stupnicové postupy a rozklady
- zvládá orientaci ve složitějším notovém zápisu
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů, dokáže tomu přizpůsobit svoji hlasovou sílu
- poslechem rozliší různé žánry
- dodržuje hudební frázi a kantilénu
- pozorně spolupracuje se sbormistrem a kolektivem
- veřejně vystupuje

7. ročník

Žák

- ovládá základy dechové techniky, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- využívá rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnává hlasové rejstříky
- rozliší kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- čistě intonuje svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- čte sborovou partituru
- ovládá a používá větší rozsah dynamiky
- vhodně interpretuje skladby různých stylových období
- rozpozná vhodnou interpretaci skladeb ve vybraných hudebních ukázkách a podle vyspělosti ji uplatňuje ve svém hudebním projevu
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta
- naslouchá jednotlivým hlasům při realizaci sborové partitury a spolupracuje s nimi
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- ovládá dovednosti uvedené v osnovách pro 1. až 3. ročník předmětu Sborový zpěv

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- ovládá základy dechové techniky, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- vyrovnává barevné odstíny hlasu a hlasové rejstříky
- ovládá a dodržuje dynamiku, kantilénu a pěvecké fráze
- zpívá dvojhlas i vícehlas v celém svém rozsahu (náročnější úpravy)
- zvládá orientaci ve složitějším zápise notového partu
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta i nově používaná
- vyjádří svůj názor na interpretovanou skladbu i na výsledek vlastní kolektivní práce

2. ročník

Žák

- ovládá žeberně brániční dýchání
- zvládá náročnější technická intonační cvičení (interval zvětšené, zmenšené, rozložený velký akord do stupnice)
- navodí hlavové tóny pomocí brumenda shora s přechodem na slabší „mn“
- zvládá řešit mutační problémy
- používá mimiku a vhodné výrazové prostředky na základě struktury skladby
- zazpívá jednoduchý dvojhlas z listu a vícehlasé skladby s náročnějším doprovodem nepodporujícím melodickou linii, případně a capella
- spolupracuje se členy sboru
- navštěvuje koncerty, divadla, poslouchá skladby různých stylů a žánrů dle svého zájmu a dokáže přesvědčivě vyjádřit svůj názor na interpretaci
- účastní se veřejných vystoupení pěveckého sboru

3. ročník

Žák

- dokáže se samostatně rozezpívat v celém svém rozsahu
- ovládá intonaci ve dvojhlasé i vícehlasé produkci skladeb
- analyzuje vybrané skladby, určí klíčová místa, navrhne způsob a postup nácvičku
- pomocí technických cvičení rozšiřuje svůj hlasový rozsah oběma směry
- samostatně vyhledá důležité nebo zajímavé informace o interpretované skladbě nebo autorovi
- zazpívá z listu jednoduchý dvojhlas
- poslouchá hudbu různých stylů a žánrů dle svého zaměření, navštěvuje kulturní akce
- dokáže sebekriticky zhodnotit výsledek společné práce a svůj názor obhájit
- účastní se veřejných vystoupení pěveckého sboru

4. ročník

Žák

- kontroluje vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- důsledně uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechovou techniku, tvorbu tónu, artikulaci)
- ovládá a kontroluje intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella a ve skladbách s instrumentálním doprovodem
- zazpívá z listu jednodušší skladby i ve dvojhlase nebo v kánonu
- aktivně se podílí na choreografickém ztvárnění příležitostných zpívaných pohádek nebo muzikálů
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními členy sboru, nabídne pomoc při řešení problému mladším nebo méně zkušeným spolužákům
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů. Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

5. 2. 16 Studijní zaměření Hra na akordeon

Charakteristika:

Akordeon zaujímá vedle klasických nástrojů významné místo. Jako přenosný vícehlasý nástroj plní akordeon v hudebním životě funkci jak samostatného sólového nástroje, tak nástroje doprovodného a souborového.

Žáci se učí zvládnout technické a výrazové prostředky zvoleného nástroje tak, aby se jim stal prostředníkem k vyjádření myšlenek, k reprodukci přiměřených skladeb sólových, souborových případně vlastní improvizaci a tvorbě.

Důležitou složkou výchovy každého hudebníka je příprava k souhře, ať již jde o hru v souboru, orchestru, komorní hře nebo sborovém zpěvu.

Cílem předmětu je celkový rozvoj hudebnosti, hudební představivosti a citění žáka v souladu se stupněm jeho nástrojově technického vývoje.

Učební plán

		I. stupeň							II. stupeň			
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na akordeon		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
POVINNĚ VOLITELNÉ	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Žák si volí jeden ze skupiny povinně volitelných předmětů jako povinný. Na návrh třídního učitele mohou volitelné předměty navštěvovat i žáci nižších ročníků, žák může navštěvovat i více volitelných předmětů, varianty jsou voleny v závislosti na vzdělávacích potřebách žáka a možnostech školy.
2. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia v rubrice poznámky.
3. Žák je zařazen na základě posouzení studijních předpokladů v rámci vyučovacího předmětu Komorní nebo Souborová hra do kteréhokoli kolektivního seskupení v rámci hudebního oboru (pokud se jedná o pravidelnou a systematickou výuku).
4. Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Příprava ke hře na hudební nástroj je uvedena v učebních plánech studijních zaměření přípravného studia č. 5. 2. 1

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke hře na hudební nástroj nebo Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák

- je schopen správně sedět a držet nástroj
- umí zahrát jednoduché písně v pěti prstové poloze pravou rukou
- zvládá pěti prstovou polohu c2 – g2 v pravé ruce
- orientuje se v základní řadě na basech C-G-D
- ovládá základy vedení měchu (ven-dovnitř)
- čte noty v houslovém klíči v rozsahu c2 g2

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na akordeon

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- je schopen správně sedět a držet nástroj
- zvládá základní vedení měchu
- zvládá postavení pravé a levé ruky
- zahraje jednoduché pěti prstové písně pravou rukou s doprovodem T-D
- čte noty v houslovém klíči v plném rozsahu klaviatury
- čte tóny C, D, F, G v basovém klíči
- rozliší základní dynamiku forte a piano
- rozliší pomalé a rychlé tempo
- zahraje stupnice durové v rozsahu 1 oktávy pravou rukou
- umí se orientovat v pěti prstové poloze pravé ruky a v základních basech levé ruky (C, G, D)
- dokáže zahrát základní basový doprovod (tzv. malý trojúhelník)
- rozlišuje základní dynamiku a tempa

2. ročník

Žák

- dokáže správně držet nástroj, správně sedí
- zvládá hru legato, staccato pravou rukou
- hraje podle měchových značek
- podkládá palec pro rozšíření pěti prstové polohy
- orientuje se v notovém zápise probíraného repertoáru
- zvládá základní akordický doprovod levou rukou (T, S, D)
- zahraje tóny E, Fis, A, H v pomocné řadě levé ruky
- dodržuje správné pracovní návyky
- zahraje durové stupnice v rozsahu jedné oktávy a tonický kvintakord s obraty
- interpretuje jednoduchou skladbu z paměti dle svých individuálních schopností

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné sezení a držení nástroje, postavení pravé i levé ruky a jejich souhra)
- umí napsat jednoduché vedení měchu
- používá dynamiku p, mf, f a dynamické změny (crescendo, decrescendo)
- zvládá hru legato, tenuto, staccato
- dokáže zahrát dvojhlas v pravé ruce
- zvládá zahrát základní septimový doprovod levou rukou
- podle svých individuálních schopností zahraje jednoduchou skladbičku z paměti

4. ročník

Žák

- zvládá techniku hry na základě svých motorických schopností
- umí pracovat s měchem
- sluchem kontroluje vlastní hru
- zvládá základy rejstříkování
- rozpozná a interpretuje skladbu podle jejího charakteru (polka, valčík)
- hraje v různých hudebních seskupeních
- na základě svých schopností zahraje z listu jednoduchou skladbu

5. ročník

Žák

- umí pracovat na základě získaných technických a výrazových dovedností
- dokáže vnímat kulturu tónu
- zahraje různé hudební žánry
- zahraje skladbu z paměti
- je schopen zahrát z listu dle svých schopností
- hraje stupnice a technická cvičení a kontroluje plynulost provedení
- uplatňuje své dovednosti v hudebních seskupeních

6. ročník

Žák

- umí správně interpretovat skladby podle období
- dokáže pracovat s měchovou technikou a rejstříkováním
- je schopen zahrát z listu skladbu podle svých technických schopností
- zahraje z paměti vybrané přednesové skladby
- uplatňuje se ve skupinové interpretaci
- dokáže určit klíčová místa a jim odpovídající dynamiku a tempo
- navrhne způsob nácvičku probraného učiva a zhodnotí svůj výkon
- aktivně poslouchá hudbu dle vlastního výběru a v diskusi s učitelem posoudí kvalitu jejího provedení
- veřejně účinkuje

7. ročník

Žák

- ovládá prstovou techniku pravé a levé ruky v rámci svých motorických možností
- orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje
- respektuje základní dynamiku a tempa
- zvládá základní označení a manuální používání rejstříků pravé a levé ruky
- zvládá různé hudební žánry podle svých schopností
- dokáže hrát přednesové skladby z paměti podle svých individuálních možností
- aktivně se začleňuje ve hře s jinými nástroji
- ovládá hru z listu a jednoduchou improvizaci
- umí doprovodit levou rukou jednoduchou píseň
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- je schopen správně sedět a držet nástroj
- zvládá základní vedení měchu
- zvládá postavení pravé a levé ruky
- zahraje jednoduché pěti prstové písně pravou rukou s doprovodem T, D
- čte noty v houslovém klíči v plném rozsahu klaviatury
- rozliší základní dynamiku forte, piano
- rozliší pomalé a rychlé tempo
- zahraje durové stupnice v rozsahu 2 oktáv pravou i levou rukou
- umí se orientovat v pěti prstové poloze pravé ruky a v základních basech levé ruky (C, G, D)
- dokáže zahrát základní basový doprovod (tzv. malý a velký trojúhelník)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na akordeon

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- využívá dosud získané znalosti a dovednosti
- ovládá nástrojovou a měchovou techniku dle svého zájmu a preferencí
- dokáže si odvodit technická cvičení z obtížných míst studovaných skladeb
- formuluje na hudbu svůj názor a respektuje názor ostatních
- zvládá hru z paměti u skladeb určených k veřejnému vystoupení
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- hraje stupnice a technická cvičení v rychlejších tempech a vědomě kontroluje zvukovou vyrovnanost tónů a tempa
- podílí se na výběru repertoáru různých stylů a žánrů

2. ročník

Žák

- dokáže vytvořit kultivovaný tón
- dodržuje základní frázování
- podílí se na výběru skladeb různých stylů a žánrů
- zvládá hru náročnějších komorních nebo souborových partů (rytmizace motivů a pasáží, skoky, melodické ozdoby, kombinované dvojhmaty aj.)
- orientuje se v základních tanečních formách (polka, valčík, tango, chacha, beat)
- prostřednictvím multimédií vyhledá informace o své hrané skladbě nebo autorovi
- vědomě uplatňuje při hře sluchovou sebekontrolu
- aktivně se účastní veřejného života, své názory zřetelně formuluje
- veřejně vystupuje

3. ročník

Žák

- využívá dosud získané znalosti a dovednosti
- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížné skladby
- hraje obtížnější skladby z paměti
- zvládá hru polyfonních skladeb typu preludium, fughetta, fuga, toccata dle svých schopností
- samostatně analyzuje vybranou skladbu, určí a technicky vyřeší klíčová místa
- efektivně využívá dovedností hry z listu při studiu nových skladeb
- veřejně vystupuje

4. ročník

Žák

- využívá všechny dosud získané znalosti a dovednosti, ovládá nástrojovou a měchovou techniku, je schopen vytvořit kultivovaný tón
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá práci s tónem a základy frázování
- hraje skladby tanečních forem s jazzovými prvky
- zvládá hru náročnějších komorních, případně souborových partů
- začleňuje se dle svého zájmu a preferencí do neprofesionální umělecké praxe
- poslouchá hudbu dle svého zaměření, dokáže na ni vyjádřit svůj názor
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- ovládá samostatné čtení partu z listu-takt, předznamenání, repetice, posuvky, rytmus
- ovládá laděná nástroje sólo i v rámci skupiny
- ovládá způsoby nástupu ve skladbě
- volí vhodné tempo při nácviku i pozdějším provedení skladby

5. ročník

Žák

- aktivně využívá svých hráčských schopností a dovedností získaných v hlavním oboru
- ovládá měchovou techniku pro přednesovou komorní hru
- zvládá orientaci v partu
- zná dirigentská gesta a umí na ně reagovat

6. ročník

Žák

- umí udržet stejné metrum se svým spoluhráčem
- umí aktivně prožít a reprodukovat umělecké dílo s přiměřeným obsahem a formou
- používá různé barevné znaky nástroje např. akordeon-rejstříkování k obohacení barevné složky hudby, čímž odkrývá nové barevné možnosti specifického zvuku souboru

7. ročník

Žák

- samostatně volí základní i složitější způsob doprovodu odpovídající především taktu a žánru skladby
- je schopen při hře sledovat a vnímat ostatní hlasy
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu a kontrolu ostatních členů souboru
- formuluje svůj názor na společně provedené dílo
- hraje doprovody k jiným nástrojům
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- navrhne způsob provedení skladby včetně úpravy tóniny
- navrhne úpravu formy skladby – předehra, mezihra, dohra
- samostatně vyhledá příležitost k veřejnému uvedení nastudované skladby
- aktivně se podílí na práci v souborech fungujících ve škole i mimo ni

2. ročník

Žák

- je schopen samostatně organizovat zkoušku skupiny nebo souboru
- účelně komunikuje v rámci seskupení
- kontroluje své chování na podiu i mimo něj
- je samostatný v nástupu jednotlivých hlasů ve hrané skladbě

3. ročník

Žák

- aktivně využívá svých hráčských schopností a dovedností získaných v hlavním oboru
- umí nejen sledovat svůj part, ale i během hry sledovat a vnímat party spoluhráčů
- přesně reaguje na dirigentská gesta
- vytvoří jednoduchou úpravu lidové písně pro své spoluhráče

4. ročník

Žák

- zvládá nástupy hry dle dohodnutých pravidel
- cílevědomě používá sluchovou sebekontrolu
- vyjadřuje se, navrhuje, případně samostatně volí obsazení jednotlivých hlasů ve skladbě včetně doplňujících efektů
- pravidelnou docházkou a přípravou do vyučování projevuje zodpovědnost k práci i spoluhráčům
- veřejně reprezentuje školu na školních i mimoškolních vystoupeních
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru včetně Sborového zpěvu a je uveden pod kapitolou 5. 2. 17.

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5. 2. 18.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 2. 15.

5. 2. 17 Vyučovací předmět Hudební nauka

Charakteristika:

Cílem Hudební nauky je rozvoj vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností a osvojování teoretických znalostí. Tyto činnosti se vzájemně propojují, ovlivňují a doplňují. Znalosti pomohou žákovi při interpretaci hudby a přispějí k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu. Při výuce je kladen důraz na celkový kulturní rozvoj osobnosti žáka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá základní hudební pojmy: vlastnosti tónu, houslový klíč, posuvky, takty, staccato, legato, ligatura
- má základní povědomí o stavbě durové stupnice a trojzvuku
- dokáže rozlišit základní dynamická a tempová označení
- umí rozeznat a aplikovat prakticky základní rytmické hodnoty
- poznává a umí intonovat dle svých schopností lidové písně-je veden k základním pěveckým návykům
- je schopen elementárního instrumentálního doprovodu, k němuž používá orffův instrumentář
- dokáže rozeznat dvou a třídobý takt
- ovládá noty v jednočárkované a dvoučárkované oktávě
- získává základní povědomí o hudebních nástrojích

2. ročník

Žák:

- vysvětlí pojmy: tónina, kánon, duo, trio, stupnice, předtaktí
- vytvoří durové stupnice a T5 s předznamenáním do 4 křížků a 4 bé
- přečte a zapíše noty v basovém klíči v rozsahu f až d1
- přečte a zapíše noty v houslovém klíči na pomocných linkách g až d3
- zapíše notu a pomlku šestnáctinovou
- dle své fantazie vytvoří takty 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8
- pojmenuje základní intervaly(prima až kvinta)
- zvládá taktování 2/4 a 3/4 taktu
- realizuje jednoduché doprovody k písním na melodické nástroje (xylofon aj.)
- vysvětlí rozdíl mezi písní lidovou a umělou
- dokáže zazpívat jednoduchý kánon
- poslechem rozlišuje durové a mollové písně

3. ročník

Žák:

- vysvětlí pojmy: opera, ukolébavka, etuda
- vytvoří durové stupnice s T5 a obraty do předznamenání 5 křížků a 5 bé
- vytvoří mollové stupnice s T5 a obraty do předznamenání 2 křížků a 2 bé
- v durových stupnicích určí hlavní stupně T, S, D
- určí intervaly čisté, velké
- zvládá taktování 4/4 taktu
- vytleská rytmy: triola, synkopa
- sluchem rozliší tón, interval, akord
- zapíše notu a pomlku dvaatřicetinovou
- určí malou písňovou formu a-b-a
- dokáže zazpívat mollovou píseň
- poslechem rozliší operu a symfonickou báseň
- vyhledá zajímavé informace o českých skladatelích (Smetana, Dvořák)
- pracuje ve skupinách, opraví chyby spolužákovi

4. ročník

Žák:

- vysvětlí pojmy: komorní soubor, orchestr
- vytvoří durové stupnice s T5 a obraty do předznamenání 7 křížků a 7 bé
- vytvoří mollové stupnice s T5 a obraty do předznamenání 5 křížků a 5 bé
- určí intervaly odvozené
- zvládá enharmonickou záměnu tónů s jednoduchými posuvkami
- roztřídí tempová označení (pomalá, mírná, rychlá)
- vysvětlí tempové změny- accelerando, ritardando, a tempo
- přečte a zapíše noty ve velké oktávě v basovém klíči
- určí melodické ozdoby (příraz, trylek, obal)
- zazpívá jednoduchý lidový kánon
- dokáže graficky zaznamenat jednoduchý rytmus, melodii
- aktivně poslouchá vybrané skladby a za pomoci učitele formuluje svůj názor
- vyhledá z různých zdrojů zajímavé informace o autorech období klasicismu a baroka

5. ročník

Žák:

- popíše základní znaky jednoduchých hudebních forem
- určí stupnice stejnojmenné a paralelní, akordy, intervaly a tónorod skladby
- popíše hlavní znaky historického vývoje hudby
- pojmenuje různá hudební seskupení
- vysvětlí rozdíl mezi polyfonií a homofonií, hudební pojmy, označení, názvosloví
- samostatně vytvoří jednoduchý doprovod pomocí harmonických funkcí T-S-D
- k vybraným písňím dokáže vytvořit rytmický doprovod a dle možností k tomu využívá svůj nástroj
- transponuje jednoduché melodie do jiné tóniny

- vytvoří vlastní melodický a rytmický útvar
- dokáže z listu zazpívat jednoduchou melodii
- roztřídí hlasy a hudební nástroje do skupin
- aktivně poslouchá hudbu různých žánrů a stylů a na základě svých zkušeností samostatně formuluje svůj názor, který dokáže zdůvodnit

5. 2. 18 Vyučovací předmět Souborová hra

Hudební soubor se zaměřením zejména na populární a jazzovou hudbu. Jako povinně volitelný předmět je určen žákům všech studijních zaměření v hudebním oboru a je součástí Kolektivní výuky.

Cílem výuky je zapojit žáky do společné práce na hudebním díle, pěstovat schopnost týmové spolupráce, nést zodpovědnost za společné dílo a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti žáků (spolehlivost, dochvilnost, schopnost pomoci druhému...).

Do výuky jsou zapojováni žáci-hráči na hudební nástroje i zpěváci.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Souborová hra

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- zvládá zápis a interpretaci skladeb v notách a základních akordických značkách
- dokáže dodržovat základní dynamiku a rytmus
- s pomocí učitele vybere vhodnou předlohu písně či skladby
- používá základní hudební pojmy
- dokáže začít a ukončit hru dle předem stanovených pravidel

5. ročník

Žák

- dodržuje rytmus a tempo hrané skladby
- zvládá dynamiku a agogiku vzhledem k vyváženosti zvuku ostatních hráčů a zpěvu
- používá rozšířenou zásobu italského hudebního názvosloví
- dokáže zahrát určenou skladbu ve dvojhlase a svůj part udržet

6. ročník

Žák

- vytváří vlastní melodické a rytmické útvary
- transponuje jednoduché melodie či písně do jiné tóniny
- veřejně vystupuje

7. ročník

Žák

- využívá znalosti a dovednosti ze hry z listu
- interpretuje přiměřeně náročné skladby
- na základě svých zkušeností vyjádří svůj názor na interpretovanou hudbu a dokáže jej zdůvodnit
- veřejně vystupuje

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- využívá základní poznatky o novějších skladebních technikách
- dokáže interpretovat jednohlas i dvojhlas
- je schopen sestavit a vést tým lidí, kteří pracují s materiálním zabezpečením souboru (stojany, židle, kabely, reprobedny, mikrofony)

2. ročník

Žák

- využívá znalosti harmonie a hudebních forem pro vlastní tvorbu
- je schopen sólového výkonu
- dokáže korigovat ladění svého nástroje (zpěvu) vzhledem k celému souboru
- veřejně vystupuje

3. ročník

Žák

- aktivně se podílí na výběru skladeb různých stylových období
- samostatně řeší technické problémy studované skladby
- zhodnotí vlastní provedení skladby i výsledek interpretace celé skupiny
- je schopen pódiového vystoupení

4. ročník

Žák

- sebekriticky zhodnotí vlastní interpretaci, je tolerantní k hráčským výkonům spolužáků
- nabízí pomoc při studiu skladeb s využitím vlastních zkušeností
- automaticky využívá znalosti hry listu
- veřejně interpretuje náročnější repertoár

5. 3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

CHARAKTERISTIKA:

Vzdělávání ve výtvarném oboru rozvíjí myšlení, estetické cítění, představivost a spontánní kreativitu. Výtvarný obor umožňuje prostřednictvím aktivní výtvarné činnosti využívat výtvarného jazyka jako uměleckého prostředku žákovy komunikace. Studium nabízí žákům nejen radost z vlastní tvorby, ale dává jim také možnost prezentovat své výtvarné práce na veřejných výstavách a soutěžích. Dovednosti a schopnosti, které žáci získají studiem, vytvářejí předpoklad pro úspěšné vykonání zkoušky na uměleckou školu s výtvarným zaměřením.

Žáci ke studiu ve výtvarném oboru jsou přijímáni od 5 let. Vyučuje se ve skupině maximálně 15 žáků v přípravném a základním studiu I. a II. stupně.

Výuka přípravného studia je organizována ve dvouhodinových blocích, v základním studiu I. a II. stupně ve tříhodinových blocích. Uvedená dotace je závazná v rámci počtu hodin odučených během celého školního roku.

5. 3. 1 Přípravné studium

Studijní zaměření **Přípravná výtvarná výchova** se uskutečňuje před I. stupněm základního studia a je určeno žákům od 5 let v trvání jednoho nebo dvou let.

Učební plán A – jednoleté přípravné studium

Předmět	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná výtvarná tvorba	2	2

Učební plán B – dvouleté přípravné studium

Předmět / Ročník	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná tvorba	2	2

Poznámky:

1. Dle počtu žáků mohou být vyučovány skupiny přípravného studia, I. a II. stupně základního studia slučovány.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná výtvarná tvorba

Žák:

- používá základní výtvarné techniky a materiály
- rozezná základní a prostorové tvary
- rozezná základní barevnou škálu
- dokáže se jednoduše vyjadřovat na základě své fantazie
- žák se umí zapojit do výtvarné hry a sdělovat svůj výtvarný pohled na svět
- je schopen základní výtvarné komunikace

5. 3. 2 Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Výtvarná tvorba	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Předmět Výtvarná tvorba obsahuje tvorbu plošnou, prostorovou, objektovou a akční a výtvarnou kulturu.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Výtvarná tvorba

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- používá základní plošné, prostorové a výtvarné techniky a materiály
- umí pracovat s linií a tvary
- dovede vytvořit jednoduchý hliněný reliéf (kachel)
- rozezná vlastnosti základních materiálů (textura, tvrdost, tvárnost)

2. ročník

Žák

- dovede mísit barvy
- citlivě rozeznává teplé a studené barvy
- rozeznává kresbu lineární (obrysovou) a kresbu plošnou, bez větších potíží ovládá kresbu tuší
- v koláži volně uplatňuje různé způsoby práce s papírem (muchlání, mačkání, stříhání, trhání)
- rozezná ploché a plastické seskupení materiálu, využívá hmotu k tvorbě objemu
- pracuje s přírodními materiály

3. ročník

Žák

- rozezná základní barvy, dovede s nimi experimentovat
- dokáže kresbou vyjádřit pohyb
- je schopen najít vlastní výraz lineární kresby k danému tématu (tvar linie, tloušťka, intenzita)
- v koláži dovede uplatnit rytmické členění prvků
- experimentuje s vyjadřovacími prostředky plošné tvorby
- bez obtíží zpracovává hlínu, přidáváním a ubíráním hmoty vytváří trojrozměrné plastiky
- pracuje s kontrastními povrchy, spojuje vzájemně nesourodé materiály

4. ročník

Žák

- rozeznává barvy kontrastní, umí barevně vyjádřit rytmus
- je schopen za pomoci lineární kresby vyjádřit rytmus a jeho proměny
- bez obtíží zvládá grafické techniky (suchá jehla, linoryt)
- pomocí koláže deformuje původní tvary a vytváří tak nové celky
- je schopen používat modelovací nástroje (špachtle, oko) a utvářet s jejich pomocí hmotný objem
- uvědomuje si a pracuje s proměnami i životností materiálů, pracuje se sádrou

5. ročník

Žák

- je schopen malířsky vyjádřit základní barevné vztahy – barevný kontrast proti barevné harmonii (barvy příbuzné proti kontrastním)
- pomocí kresby dokáže vyjádřit objem, rozezná a umí použít různé druhy stínování objektu (šrafura, plošné stínování)
- dovede zpracovat jednodušší úkoly užité grafiky
- dovede vytvořit asambláž, dovede využít širší materiálové palety
- pracuje s vnějším i vnitřním prostorem plastiky
- nahlíží na předměty běžné denní potřeby očima výtvarníka, uplatňuje zde vlastní fantazii při hledání výtvarných prvků, objevuje nové možnosti využití starých a nepotřebných věcí ve své tvorbě

6. ročník

Žák

- zvládne jednoduchou studijní kresbu
- je schopen kresebného přepisu tvaru a jeho stavby, dokáže výstižně vyjádřit podstatné rysy kresleného objektu
- v různých technikách koláže dovede za pomoci různých materiálů vyjádřit kontrast
- pracuje s povrchem hmoty
- s respektem k přírodě vytváří v plenéru jednoduché výtvarné prvky
- seznamuje se postupně se světem výtvarné kultury prostřednictvím uměleckých publikací, filmů, prezentací a diskusí

7. ročník

Žák

- namíchá požadovaný odstín barvy, orientuje se v pojmech-barevný odstín, valér, sytost
- dokáže kresebně vystihnout kontrasty světlých a tmavých ploch a jejich přechod, při studijní kresbě dodržuje zásady správné kompozice
- dovede kreativně kombinovat plošné techniky, citlivě volí materiály a zpracovává je tak, aby vystihl podstatu tématu
- dovede vytvořit vysoký reliéf i trojrozměrnou plastiku, pomocí nástrojů zanechává při zpracování hlíny osobitý rukopis

- seznamuje se se světem výtvarné kultury, vývojem výtvarného umění, užívá základní výtvarné pojmosloví

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Přípravné studium II. stupně je určeno žákům, kteří zahájili II. stupeň základního studia bez absolvování I. stupně základního studia

Učební plán

Předmět / Ročník	I.
Výtvarná tvorba	3

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Žák

- ovládá dovednosti uvedené v osnovách pro 1. až 3. ročník I. stupně výtvarného oboru

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- maluje v monochromatické barevnosti, správně zesvětluje a ztmavuje odstín jedné barvy
- ve studijní kresbě bez problémů zvětšuje či zmenšuje předměty kresby, úměrně k danému formátu, zvládá nakreslit základní geometrická tělesa, u kterých vystihne objem, perspektivu i strukturu materiálu
- ve volné grafice navazuje na znalosti a dovednosti z oblasti kresby, vytváří volné grafické listy inspirované literární předlohou či vlastní fantazií
- ve volné tvorbě užívá smíšená média (kombinuje techniku malby a suchého pastelu, voskového pastelu a inkoustu či vodových barev)
- podle vlastních záměrů přistupuje k akční malbě (používá štětec, rozprašovač)
- vyjmenuje základní znaky jednotlivých slohů a stylů v dějinách výtvarné kultury

2. ročník

Žák

- ve studijní malbě dosahuje kontrastu mezi pozadím a figurou
- v kresbě portrétu zvládá základní tektonickou stavbu hlavy, vystihne podobu portrétovaného
- vhodně propojuje volnou a užitou grafiku, umí použít základní pravidla typografie v užití grafice
- ve volné tvorbě užívá smíšená média (kombinuje techniku malby suchými a olejovými pastely, experimentuje s povrchem podkladové desky)
- zvládne nanést základní hmotu pro vytvoření objemu hlavy, v základních rysech vystihne charakter portrétovaného
- podle vlastních záměrů přistupuje k Street artu, umělecky navazuje na vztah ke svému městu, v rámci daných možností se vněm dovede výtvarně prosadit

- dovede svými slovy chronologicky popsat vývoj výtvarné kultury

3. ročník

Žák

- má vlastní představu o barevné symbolice, uplatňuje svůj malířský rukopis, citlivě zachází s barvou, je schopen barevného vyjádření vztahu vůči okolnímu světu a vyjádření vlastních emocí. Tyto představy svobodně uplatňuje v autorské malbě.
- pomocí vhodného užití kresebného nástroje dovede vystihnout vlastnosti i materiál objektu (těžký, lehký, skleněný atp.). Zvládá základy figurální kresby tj. proporce a základní tektoniku postavy. Znalosti a dovednosti ze studijní kresby aplikuje také v rovině ilustrativní či návrhové
- přechází od klasických grafických technik k volnému experimentování, netradiční kombinací technik a nekonvenčními technologickými postupy vytváří grafické celky v souladu s vlastními pocity a záměrem tvorby.
- volně experimentuje s texturami podkladové desky, do podkladů přidává hrubý písek, textilní vlákna, papír, latex apod
- s využitím všech předchozích znalostí a dovedností je schopen samostatně pracovat na určitém tématu a to od návrhu, po konečnou realizaci v materiálu, až k povrchové úpravě
- orientuje se a podle svých výtvarných záměrů využívá různých možností objektové a akční tvorby
- dovede svými slovy chronologicky popsat vývoj výtvarné kultury od pravěku po modernu

4. ročník

Žák

- vědomě uplatňuje výraz a kompozici
- dokáže bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení
- umí samostatně tvořit a ovládá způsoby vyjadřování plošné tvorby
- je schopen originálně zpracovat výtvarné zadání
- si dokáže práci rozplánovat, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- má vytvořen svůj vyhraněný styl a dokáže ke své práci zaujmout stanovisko
- zvládá orientaci v hlavních rysech historického vývoje uměleckých slohů a směrů, zajímá se o současné výtvarné dění, podněty hledá v různých oblastech života, kultury a vědy

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně dvou hodin týdně.

5. 4 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

CHARAKTERISTIKA:

Tanec rozvíjí tvořivost a citovost, tělesnou inteligenci, harmonizuje tělesný vývoj, učí vnímavosti vůči prostředí, rozvíjí sociální inteligenci a navozuje kladný vztah k fyzické námaze a práci těla.

Přípravná taneční výchova vede žáky od spontánního pohybu k vědomému používání těla, ke kultivování zdraví prospěšného pohybu formou pohybových her a hravých cvičení. Rozvíjí základy rytmického a intonačního citění a prostorovou orientaci. Vhodnými náměty a přiměřenými hudebními skladbami probouzí pohybovou fantazii a taneční citění. Úkolem tohoto studia je ověřit zájem a předpoklady jednotlivých žáků pro zvládnutí dalších stupňů studia.

Taneční průprava:

Cílem předmětu je upevňovat návyk správného držení těla, harmonicky posilovat a zcitlivovat jednotlivé svalové oblasti a zvyšovat úměrně k anatomickým možnostem pohyblivost v kloubech. Podněcovat rozvoj hudebního citění a vnitřní citlivosti, dále rozvíjet smysl pro tempo, rytmus a dynamiku pohybu v souladu s hudbou.

Propracovávat pohyb z místa, zejména taneční chůzi a běh, poskoky, cval, skoky a obraty.

Současný tanec:

Cílem výuky předmětu je kultivovat přirozený pohyb žáků na základě funkcionální anatomie a analýzy pohybu a přivést je k jeho správnému používání. Správné používání opěrného systému trupu, protažení v tělesné ose i osách končetin, průběžné zvyšování pohybového rozsahu, práce na pohybovém detailu. Vytvářet trvalé vztahy mezi myšlením, emocemi a pohybem, využívat vrozené potřeby vyjadřování pohybem, cíleně pěstovat kreativitu.

Klasický tanec:

Žáci se seznamují se základními prvky klasické taneční techniky prováděnými u tyče a na volnosti. Upevňují správné držení těla, zdokonalují pohyby dolních a horních končetin, pohybovou koordinaci a rovnováhu těla, učí se smyslu pro přesnou formu a čistotu pohybu. Výuka tance na špičkách může být zařazena v případě dokonale zvládnuté klasické techniky.

Lidový tanec:

Lidové tance jsou nedílnou součástí národní kultury. Předmět Lidový tanec navazuje na pohybové a taneční hry zařazované do výuky Přípravné taneční výchovy a Taneční průpravy. Žáci se seznamují se základními kroky českých a moravských lidových tanců, jsou vedeni k citlivému a přesnému vyjádření tempa, rytmu a výrazu lidové písně.

Taneční praxe:

Předmět Taneční praxe navazuje na všechny vyučované předměty. V souladu s postupným rozvojem tanečních technik žáci uplatňují a prohlubují své technické dovednosti v tanci, rozvíjejí svůj taneční projev. Součástí Taneční praxe je také

improvizace, kdy žáci rozvíjejí svou taneční a pohybovou fantazii. Vhodnou motivací a hudebním doprovodem jsou vedeni k emocionálnímu a pravdivému projevu. Taneční praxe slouží také k přípravě tanečních skladeb pro veřejná vystoupení, soutěže a přehlídky.

5. 4. 1 Přípravné studium

Studijní zaměření **Přípravná taneční výchova** se uskutečňuje před I. stupněm základního studia a je určeno žákům od 5 let v trvání jednoho nebo dvou let.

Učební plán A – jednoleté přípravné studium

Předmět	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná taneční výchova	2	2

Učební plán B – dvouleté přípravné studium

Předmět / Ročník	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Týdenní hodinovou dotaci lze snížit o jednu hodinu.
2. Dle počtu žáků mohou být vyučované skupiny přípravného studia, I. a II. stupně základního studia slučovány.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná taneční výchova

Žák

- provádí jednoduché průpravné cviky v základních polohách na místě
- reaguje na změny základních poloh
- provádí základní prvky pohybu z místa (přirozená chůze, běh, poskočný krok, lezení)
- zvládá jednoduché cviky obratnosti (kolíbka na zádech, kotoul vpřed, svíčku)
- rozezná základní tempa (pomalu, rychle)
- pracuje ve vztazích (dvojice, řada, kruh)
- při pohybových hrách a improvizacích užívá různá náčiní (švihadla, míče, šátky)
- dokáže ztvárnit jednoduchý námět přírody, formou nápodoby
- opakuje jednoduchá rytmická cvičení po učiteli

5. 4. 2 Studijní zaměření Taneční tvorba

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Taneční průprava	1	1									
Současný tanec			1	1	1	1	1	2	2	2	2
Klasický tanec			1	0,5	1	1	1				
Lidový tanec				0,5	0,5	0,5					
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Vyučovací předměty Taneční průprava, Současný tanec, Klasická taneční technika, Lidový tanec a Taneční praxe mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích.

Základní studium I. stupně

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Taneční průprava

1. ročník

Žák

- zná zásady správného postavení těla v základních polohách na místě
- pojmenuje základní části svého těla
- zná základní rytmické útvary
- reaguje na jednoduché změny tempa
- zvládá základní prvky pohybu z místa (chůze, běh, cval bočně, poskok)
- dokáže jednoduché prvky obratnosti (kotoul vpřed, svíčku, jednoduché převaly)

2. ročník

Žák

- zná zásady správného držení těla při průpravných cvičeních v základních polohách na místě i v pohybu z místa
- pracuje v charakteristických tempech a rytmech chůze, běhu, cvalu a poskočných kroků
- rozlišuje jednoduché rytmické změny a reaguje na ně
- se orientuje v prostoru cvičebního sálu

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Současný tanec

3. ročník

Žák

- uvědoměle ovládá jednotlivé svalové skupiny a koordinuje pohyb těla v základních polohách na místě
- zvládá chůzi vpřed a vzad v různých tempech, v základních půdorysných drahách
- opakuje po učiteli jednotlivé prvky pohybu z místa v krátkých vazbách

4. ročník

Žák

- vědomě užívá zásad správného držení těla při cvičení na místě i v pohybu
- zvládá krátké vazby pánve, páteře, trupu a hlavy
- v základních formách chůze a běhu uplatňuje orientaci v prostoru
- zvládá jednoduché obraty a otáčky na místě
- zná principy jednoduchých skoků na místě i z místa, po diagonále

5. ročník

Žák

- dovede interpretovat krátké pohybové vazby v různých polohách na místě i v pohybu z místa
- koordinuje pohyb celého těla
- orientuje se v prostoru v oblých drahách a spirálách s odstředivým a dostředivým vztahem

6. ročník

Žák

- vědomě užívá zásad správného postavení těla při pohybu na místě i v prostoru
- zvládá delší vazby probraných prvků včetně obratnosti a rovnováhy ve všech přízemních polohách, u tyče, na volnosti a v pohybu z místa s ohledem na své individuální možnosti a schopnosti
- se orientuje v prostorových tvarech a jeho změnách

7. ročník

Žák

- vědomě aplikuje zásady optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí v každém prováděném pohybu
- si uvědomuje a respektuje své anatomické dispozice a tělesné schopnosti
- dokáže využít dynamiku pohybu a pracuje se změnami polohy těžiště a osou těla

Osnovy vyučovacího předmětu: Klasický tanec

3. ročník

Žák

- zná zásady správného držení těla v postavení u tyče
- zná pět základních pozic dolních končetin

- zná základní pozice paží
- zvládá základní cviky v postavení čelem k tyči v I. a II. pozici s ohledem na své fyzické možnosti (battement tendu, demi-plié, relevé)

4. ročník

Žák

- aplikuje zásady správného držení těla při cvičení u tyče
- zná odbornou terminologii probraných prvků
- zvládá probrané prvky 3. ročníku v postavení bokem k tyči
- zná princip provádění battement tendu jeté na 30°, rond de jambe čelem k tyči

5. ročník

Žák

- zvládá probrané prvky v minulých ročnících přenést na volnost
- zná správné postavení těla v V. pozici u tyče
- dodržuje zásady správného držení těla při úklonech, předklonech a záklonech v postavení u tyče
- zvládá demi-plié a grand-plié v I. a II. pozici u tyče

6. ročník

Žák

- koordinuje pohyb dolních a horních končetin u všech probraných prvků klasické techniky
- ovládá práci hlavy během cvičení u tyče
- zná postavení sur le cou-de-pied
- zvládá détourné o 180° u tyče

7. ročník

Žák

- při všech cvičeních u tyče i na volnosti vědomě užívá principy správného postavení těla
- provádí probrané prvky klasické techniky v základních i složitějších formách, jednotlivě i v krátkých vazbách
- je schopen provést všechny prvky prováděné u tyče a také na volnosti
- zvládá jednoduchou pirouette

Osnovy vyučovacího předmětu: Lidový tanec

4. ročník

Žák

- zvládá prvky pérování vahou ve stoji i v chůzi, poskočný krok, cval bočně, zakopávaný krok
- spojuje potlesky-podupy
- umí pérové držení
- zná základní kroky českých lidových tanců (polkový, pato špičkový, řezankový, krok sousedské, příklepový)

5. ročník

Žák

- zvládá taneční krok dvoj polky, krok mazurkový, obkročákový, valčíkový
- dokáže jednoduše kombinovat prvky jednotlivých tanců
- reaguje pohybem na tempové změny

6. ročník

Žák

- zná základní kroky Moravských tanců
- se orientuje v rozdělení tanců podle oblastí -Haná, Valašsko, Lašsko

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Taneční praxe

1. ročník

Žák

- uplatňuje získané dovednosti v jednoduchých pohybových a improvizčních hrách
- zná názvy základních tanečních poloh a prvků
- dokáže improvizací vyjádřit jednoduchý námět z přírody či pohádkového světa podpořený hudebním doprovodem

2. ročník

Žák

- si zapamatuje jednoduchou vazbu
- je schopen pohybově vyjádřit vlastní námět
- uplatňuje pohybové návyky v jednoduchých lidových tanečních hrách, tancích a improvizaci
- k vyjádření drobných hudebních skladeb účelně využívá náčiní (míče, šátky, stuhy, švihadla)
- dokáže jednoduše komentovat obsah drobných tanečních skladeb
- se účastní veřejných vystoupení školy

3. ročník

Žák

- si dokáže zapamatovat jednoduchou choreografii v drobných tanečních skladbách
- uplatňuje své pohybové dovednosti a pohybovou fantazii v drobných tanečních skladbách
- dokáže v krátkých etudách vyjádřit náladu hudební skladby
- vnímá obsah choreografie a kolektivní pohybovou souhru
- prezentuje své dovednosti na veřejných vystoupeních, tanečních přehlídkách či soutěžích

4. ročník

Žák

- zná a užívá odbornou terminologii tanečních technik
- v tanečních skladbách uplatňuje získané technické dovednosti současného,

lidového a klasického tance

- v krátkých etudách využívá výrazové možnosti pohybu
- se aktivně zapojuje při tvorbě taneční skladby

5. ročník

Žák

- vědomě užívá taneční techniky ke kultivovanému tanečnímu projevu
- při improvizaci dokáže reagovat na hudební i nehudební podněty
- se orientuje v obsahu choreografie, dokáže jej komentovat a hodnotit
- vlastními podněty přispívá při tvorbě choreografie

6. ročník

Žák

- rozezná rozdíly tanečních technik
- dokáže samostatně tvořit drobné pohybové etudy
- umí pracovat ve skupině
- dokáže improvizovat na abstraktní téma
- citlivě reaguje na složitější hudební doprovod

7. ročník

Žák

- dokáže samostatně řešit drobné prostorové, rytmické, výrazové úkoly v etudách na hudbu i bez hudebního doprovodu
- spolupracuje s ostatními ve skupině, při tvorbě taneční kompozice přispívá vlastními náměty a nápady
- vědomě užívá pohybových dovedností tanečních technik a dbá na čistotu provedení s ohledem na svá specifika a možnosti
- aktivně se podílí na všech veřejných interpretačních a tvůrčích činnostech
- dokáže hodnotit vlastní taneční projev
- užívá odbornou terminologii

Základní studium II. stupně

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Taneční praxe

1. ročník

Žák

- tanečně vyjádří drobné hudební skladby
- aktivně se podílí na tvorbě a interpretaci krátkých etud a umí hodnotit u spolužáků technické provedení
- ovládá správné držení těla, pohybovou ladnost
- používá fantazii a výrazovou opravdovost
- podílí se na tvorbě a interpretuje společnou choreografii

2. ročník

Žák

- vytvoří samostatně nebo ve skupině kompozici dle vlastního nebo učitelem

navrženého tématu, s vlastním pohybovým, prostorovým, hudebním a kostýmním řešením

- zvládá základy správného držení těla zejména v chůzi, běhu
- umí spolupracovat ve dvojici, trojici, skupině, s použitím rekvizit

3. ročník

Žák

- umí v pohybových vazbách uplatňovat smysl pro plynulý, koordinovaný a harmonický pohyb celého těla
- kontroluje přirozenost tanečního pohybu
- ve skupině řeší prostorové a výrazové úkoly
- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení

4. ročník

Žák

- provádí úkoly větší náročnosti v různých oblastech tanečního umění
- dokonale vnímá taneční prostor
- vytvoří vlastní etudu se zadanými prvky ve vlastním tempu a zvoleném rytmu
- aktivně se zapojuje při scénickém řešení (návrh kostýmů, rekvizit)
- vyjadřuje se k volbě hudby
- přemýšlí nad obsahem choreografie a řeší v ní vztahy v rámci skupiny, diskutuje o kostýmech a osvětlení, spolupracuje s pedagogem
- je schopen improvizovat na základě své osobité tvořivé schopnosti

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Současný tanec

1. ročník

Žák

- interpretuje probrané pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby ve všech přízemních polohách, u tyče, na volnosti i v pohybu z místa
- ví odkud pohyb vyšel a zda je prováděn švihem, tahem, pádem, tlakem nárazem
- umí pohybem reagovat na změny tempa
- se orientuje v základním italském hudebním názvosloví (v souvislosti s tancem) a vyjadřuje se základní taneční terminologií
- pohybem reaguje na střídání pravidelných a nepravidelných rytů
- při improvizaci řeší v etudách přiměřené prostorové, rytmické a výrazové úkoly (jednotlivě i ve skupinách)
- podle potřeby využívá rytmické nástroje a náčiní

2. ročník

Žák

- je si vědom svých pohybových možností a ví jak odstraňovat své nedostatky
- podle svých možností interpretuje pohybové vazby, při kterých se kombinují prvky osvojených tanečních technik
- využívá své dovednosti techniky klasického tance s důrazem na čistotu pohybu a dynamiku pohybu

- využívá anatomické znalosti hybnosti těla v praxi
- využívá poznatky týkající se obsahu a formy pohybového sdělení

3. ročník

Žák

- si umí vytvořit pohybovou vazbu, která je výsledkem jeho dovedností a znalostí osvojených tanečních technik a metod
- při improvizaci využívá své znalosti principů pohybu, které získal při studiu tanečních technik a kontroluje čistotu pohybového provedení

4. ročník

Žák

- vyhledává vlastní inspirační zdroje, které se stávají látkou pro hledání a rozšiřování vlastního pohybového slovníku
- dává příležitost k využívání fantazie a představivosti
- používá kompoziční prvky – pohybový motiv, věta, téma
- chápe improvizaci jako neoddělitelnou a základní část tvůrčího procesu na cestě k vytvoření choreografického díla

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let, Učební plán a vzdělávací obsah studia, způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně dvou hodin týdně.

6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Škola je připravena poskytnout základní umělecké vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, pokud prokáží potřebné schopnosti ke studiu některého z vyučovaných oborů.

Žáci, kteří budou diagnostikováni školským poradenským zařízením jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, budou vzdělávání podle individuálního studijního plánu, jenž bude přizpůsoben konkrétním potřebám žáka. Tento plán bude zpracován vyučujícím zpravidla na jeden školní rok a bude součástí osobní dokumentace žáka. Podmínky pro rozhodnutí ředitele školy o vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu:

- doporučení školského poradenského zařízení nebo lékaře
- písemná žádost zákonných zástupců žáka

Od školního roku 2010/2011 pracuje na naší škole školní psycholog. Jeho činnost se řídí platnými právními předpisy. Úkolem školního psychologa je péče o maximální využití potencionálu žáků, zdravé klima školy a přátelské vztahy mezi žáky a rovněž mezi žáky a pedagogy. Psycholog pracuje jak s žáky, tak s rodiči a učiteli. Žáci mohou kdykoliv vyhledat jeho pomoc. V případě nutnosti je poskytnuta krizová intervence a další podpůrná opatření.

Školní psycholog je sice součástí školy, ale jeho činnost je od školy oddělena. Škola nemůže využívat závěry šetření bez souhlasu rodičů. Pokud rodiče uznají za vhodné, mohou školu sami informovat o těchto závěrech. Škola získává pouze doporučení, jak s žákem co nejefektivněji pracovat v rámci výchovně vzdělávacího procesu.

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci, kteří budou diagnostikováni školským poradenským zařízením jako žáci mimořádně nadaní, budou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází z ŠVP a jeho obsah je vymezen v § 13 odst. 3 vyhlášky 73/2005 Sb. O vzdělávání žáků a studentů mimořádně nadaných. Tento plán bude zpracován vyučujícím zpravidla na jeden školní rok a bude součástí osobní dokumentace žáka.

Individuální vzdělávací plán je přizpůsoben potřebám, schopnostem, dovednostem a znalostem žáka. Umožňuje tak v maximální míře reflektovat typ a míru žákova nadání.

Podmínky pro rozhodnutí ředitele školy o vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu:

- doporučení školského poradenského zařízení
- písemné žádost zákonných zástupců žáka
- mimořádných výsledků – soutěžích, mimořádných, koncertech, vystoupeních, výstavách
- doporučení učitele

Mimořádně nadaným žákům, kteří nejsou diagnostikováni pedagogicko – psychologickou poradnou, může být na základě doporučení učitele vyučovaného předmětu a schválení ředitele školy, poskytnuta navýšená hodinová dotace. Vzdělávací obsahy daného studijního zaměření jsou obohaceny a rozšířeny s ohledem na jeho individuální schopnosti a míru talentu. Toto je pak zaneseno v třídní knize žáka.

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8. 1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Základní pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v ZUŠ Petřvald jsou stanovena ve Školním řádě-část čtvrtá, zpracovaném dle zákona č. 561/2004 Sb., a dle vyhlášky č. 71/2005 Sb.

Cílem vzdělávání na ZUŠ není klasifikace, ale získání uměleckého vzdělání a rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, získávání informací a učení se v průběhu celého života.

Způsob hodnocení: Klasifikace

Žáci jsou hodnoceni známkou v průběhu školního roku, v pololetí a na konci školního roku:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – uspokojivý
- 4 – neuspokojivý

Celkový prospěch na vysvědčení:

- prospěl (-a) s vyznamenáním
- prospěl (-a)
- neprospěl (a)

Průběžné hodnocení:

V kolektivní výuce je žák vyzkoušen z teoretických předmětů alespoň dvakrát za každé klasifikační období.

V průběhu školního roku je žák v individuální výuce hodnocen minimálně dvakrát za měsíc známkou, kterou učitel zaznamená do třídní knihy a žákovské knížky.

Pro hodnocení žáka v jednotlivých vyučovacích hodinách mohou učitelé využít i alternativní formy hodnocení (např. +, -, hvězdičky, razítka, obrázky, nálepky apod.). Tyto prostředky hodnocení mají pro žáky funkci motivační, nenahrazují klasifikaci

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených jevů. Při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě.

Výsledky hodnocení písemných zkoušek oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

O termínu písemné zkoušky, rozsahem větší, informuje učitel žáky nejméně týden předem.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci vzdělávacích výsledků získává učitel zejména těmito metodami a prostředky:

- soustavným sledováním výkonů žáka a úroveň jeho domácí přípravy

- zvládnutí zadaných úkolů
- aktivitu a přístup žáka k práci ve vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, postupové, závěrečné)
- analýzou výsledků činnosti žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

Hodnocení v pololetí a na konci školního roku:

V pololetí a na konci školního roku je žák hodnocen známkou na vysvědčení. Známkou stanovuje učitel na základě:

- klasifikace v průběhu školního roku
- posouzení úrovně prezentace žáka na veřejnosti (vystoupení, výstavy apod.)
- úrovně splnění kritérií stanovených v učebních osnovách.

Za mimořádné výkony a reprezentaci školy může být žák odměněn pochvalou, kterou navrhuje učitel a schvaluje ředitel školy.

Kritéria pro postup žáka do vyššího ročníku:

- absolvování nejméně jednoho vystoupení, koncertu, výstavy za školní rok
- úspěšné vykonání postupové zkoušky

Kritéria pro absolvování stupně:

- zvládnutí učebních osnov daných tímto ŠVP pro I. či II. stupeň základního studia s hodnocením nejhůře stupněm 3 (uspokojivý)
- absolventský koncert, výstava, vystoupení, případně komisionální zkouška před komisí nejméně tří učitelů
- kvalita výsledků vzhledem k osobnímu maximu
- zodpovědnost a soustavná domácí příprava
- přínos pro práci v kolektivu

Zásady hodnocení:

- žák musí vědět, za co bude hodnocen
- vycházíme z pozitivního hodnocení žáka
- při hodnocení je možné přihlídnout k momentální indispozici žáka

Charakteristika klasifikačních stupňů na vysvědčení:

- 1 - žák plní zadané úkoly a učební osnovy, ve výuce je aktivní, je schopen samostatné přípravy (přiměřeně ke svému věku), projevuje zájem o zvolený obor
- 2 - zadané úkoly a učební osnovy plní žák s drobnějšími nedostatky (na nižší úrovni)
- 3 - žák plní zadané úkoly a učební osnovy pouze částečně, jeho domácí příprava je průměrná
- 4 - žák neplní zadané úkoly a učební osnovy, má zásadní nedostatky v domácí přípravě

8. 2 Vlastní hodnocení školy

Cíle a hodnoty, které si škola klade před sebe, vytvářejí její obraz ovlivňující pověst školy na veřejnosti a prezentují její kvalitu. Účelem je zjistit aktuální informace, které budou využity jako zpětná vazba, jejímž prostřednictvím je zefektivňován proces výuky, zkvalitnění školního vzdělávacího programu a utváření klíčových kompetencí žáků.

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

1. podmínky ke vzdělávání
2. průběh vzdělávání
3. podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
4. výsledky vzdělávání žáků a studentů
5. řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
6. úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Kritéria vlastního hodnocení si škola stanovuje pro jednotlivé dílčí cíle na každý školní rok (rámcový plán práce pro každý školní rok).

Nástroje hodnocení:

1. ankety a dotazníky pro žáky, učitele a rodiče
2. rozhovory s učiteli, rodiči
3. rozbor pedagogické dokumentace
4. výsledky soutěží a přehlídek
5. hospitace